

TA DOKUMENT JE **IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI**, KI NASLAVLJAJO VARUHA PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV, IN JE NAMENJEN ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJA TER SEZNANJANJE OBČINSTVA Z OBRAVNAVO NJIHOVIH ODZIVOV. VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

MESEČNO POROČILO O ODZIVIH OBČINSTVA

OKTOBER 2025

Povzetek odzivov in odgovorov z izbranimi poudarki, mnenja in priporočila, statistika

Objava na spletnem naslovu www.rtvlo.si/varuh: 14. 11. 2025

Končna redakcija: 14. 11. 2025

Pripravile: Marica Uršič Zupan, Katja Karlin Musulin in Mirjana Bijelić

Poudarki v odzivih in odgovorih ter mnenja in priporočila za oktober 2025

Oktober je varuhinja prejela 212 odzivov, kar je drugo največje število letos in tudi za štiri in pol odzive večje od lanskega mesečnega povprečja.

Največji porast je zabeležil MMC, kjer je tudi razlika med lanskim mesečnim povprečjem (34,7 odziva) in letošnjim oktobrom (61 odzivov) največja. Na MMC je bilo oktobra nekoliko več odzivov na uporabniške vsebine - 27 odzivov piscev komentarjev, ki pa so večinoma dovolj hitro prejeli primerna pojasnila glede umikov komentarjev.

Zelo izrazit je bil porast odzivov na novinarske vsebine, ta se je v primerjavi z lanskim povprečjem kar potrojil. Med 34 odzivi se je ena pritožba nanašala na prenehanje objavljanja izidov tekem druge slovenske košarkarske lige na teletekstu, kar pomeni tudi prenehanje teh objav na spletni strani rtvslo.si. Da bralci teleteksta in MMC-ja pogrešajo izide športnih tekmovanj, je pokazal tudi odziv drugega bralca o izpadu izida tekme RK Celje Pivovarna Laško.

Varuhinja je zato pozvala k premisleku (ne samo Uredništvo za nove medije), kako organizirati delo na RTV Slovenija, da bodo v vsaj enem od medijev RTV Slovenija javnosti dostopni izidi vseh pomembnejših športnih tekmovanj tudi na nižjih ravneh. V njih sodeluje ogromno športnikov, tudi mladih, spodbujanje športa pa je kot javna služba zapisana tudi v Zakonu o RTV Slovenija.

V večini odzivov na MMC pa so prevladovale pripombe na napake v več člankih: o napačnem preimenovanju Apolonove galerije v Napoleonovo, o navedbi izgube kanadskega podjetja, ki je bila v resnici samo izpad dobička, o omrežninah ... Nekaj napak v člankih na MMC-ju je zabeleženih tudi v poglavju o jeziku: o napačnem zapisu puščave Atacama, o poti »iz Rakovnika proti Ljubljani« in o »naslavljanju« zadev, ki jih v slovenščini *obravnavamo, rešujemo, odpravljamo, premagujemo, se jih lotevamo* ...

Na jezikovne napake so opozorili tudi gledalci TV Slovenija, med drugim na napačno rabo namenilnika, zato bodo jezikovni svetovalci o tem pripravili nekaj napotkov programskim ustvarjalcem.

Na TV Slovenija se je oktobra nanašalo 80 odzivov. Med enajstimi odzivi na Razvedrilni program sta bili dve pritožbi, ker se je zaključni del oddaje Nedeljsko popoldne, 12. oktobra, ponovil. Štirje gledalci pa so se pritožili zaradi slabo razumljivega govora nekaterih igralcev v nadaljevalki Takšno je življenje. Urednik je pojasnil, da so glavni razlogi za slabšo slišnost nastavitve in starost televizorjev.

Na Informativni program se je nanašalo 47 odzivov. Med napakami so gledalci opazili *milijone* namesto *milijard* v predvideni ceni mostu med Sicilijo in Italijo v jutranjih poročilih, kar je urednica popravila v naslednjih poročilih, pa tudi pretirano »postaranje« železniških tirov na Jesenicah, ki jih je avtorica postavila v čas Marije Terezije, čeprav takrat železnice v teh krajih še ni bilo. Trije gledalci so pisali varuhinji glede odziva TV Slovenija na incident v pisarni odvetnika Zdolška pred izjavo za TV Slovenija. 16. oktobra so pogrešali voditeljico oddaje Tarča, gledalka pa se je zahvalila tudi voditeljici Dnevnika Elen Batista Štader.

Sicer so v odzivih na Televizijo Slovenija prevladovala mnenja, med drugim o oddaji Nedeljsko popoldne in o kolesarski rubriki v oddaji Dobro jutro.

Pohvalili so oddajo Ah, ta leta! in dokumentarni film Moje roke so moje oči, uporabniki portala Dostopno pa ta portal in portal Enostavno.

Podrobno je v poročilu obdelana uporaba imena San Pietro del Carso za Pivko v poročanju italijanskega programa TV Koper - Capodistria o streljanju v Pivki. Na italijansko ime za Pivko sta se pritožila dva gledalca. V uredništvu so pojasnili, da so italijanski ustreznik krajevnega imena uporabili, ker izvira iz obdobja pred 20. stoletjem, ko se je Pivka imenovala Šentpeter in da njihov namen nikakor ni bil obujanje spominov na tragične dogodke. Ker so bili mnogi kraji na Primorskem v času fašizma poitalijančeni in ker Pivka ne leži na dvojezičnem območju, kar sta poudarila tudi gledalca, je varuhinja za razjasnitev zgodovinskega in družbenega konteksta ter pravil imenovanja krajev v tujih jezikih vprašala zgodovinarja in Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen, v kateri so predstavniki več strok, tudi jezikoslovci. Komisija je zapisala, da raba tujih zemljepisnih imen ni priporočljiva, je pa dopustna ob določenih pogojih. Varuhinja je uredništvu priporočila več občutljivosti pri presoji, kdaj je dopustna raba italijanskega endonima, kdaj pa je bolje uporabiti priporočljivo slovensko ime.

Kazalo vsebine

TELEVIZIJA SLOVENIJA.....	5
I. INFORMATIVNI PROGRAM.....	5
Dnevnik, 18. 10.: »Kakor je znano, so bile proge v Sloveniji zgrajene v času Franca Jožefa«	5
Poročila ob 8h, 30. 10.: Napaka v vesti o ceni mostu med Sicilijo in Italijo	6
Odzivi na incident pred izjavo za medije odvetnika Zdolška, 7. oktobra	7
Tarča, 16. 10.: Kje je Erika?	10
Zahvala Elen Batista Štader za korektno in strokovno delo	10
Mnenja.....	10
Kritiki oddaje Marcel	11
II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM	12
Nerazumljiv govor v nadaljevalki Takšno je življenje.....	12
Pohvali	14
Pobuda: Retrospektiva filmov Roberta Redforda.....	15
III. RAZVEDRILNI PROGRAM	16
Nedeljsko popoldne, 12. 10.: »Zadnjih nekaj minut se je dvakrat ponovilo«	16
Mnenji.....	17
IV. ŠPORTNI PROGRAM	18
»RTV Slovenija ni prenašala nastopa slovenske reprezentance na EP v kolesarstvu«	18
V. SPLOŠNO	20
»Ob prekrasni nadaljevalki Takšno je življenje ob osmih ste dali istočasno odličen film«	20
Kritika o (ne)ponovitvah sej na TV SLO 3 in drugih TV-vsebinah	20
RADIO SLOVENIJA	21
I. RADIO PRVI	21
Mnenje o kontaktnih oddajah s poslušalci	21
MMC	22
I. NOVINARSKÉ VSEBINE	22
»Predlagam, da rezultate v 2. košarkarski ligi spet prikažete«	22
»O Celjanih pa ne duha ne sluha«.....	23
»Pojmovna zmeda« v članku o drzni tatvini v Louvru	24
Izguba ali izpad prihodkov iz poslovanja?	27
Napačna navedba ure v napovedniku oddaje Japajade šov	28
»Gre za napako STA, ki so jo na RTVS slepo prepisali«.....	28
»Prikrto oglaševanje za privatne firme«.....	30
»Enobarvnost MMC-ja«	30
Mnenji.....	31
II. UPORABNIŠKE VSEBINE.....	31

»Administratorja opozorite, da mi je po vaših pogojih komentiranja dolžan odgovoriti«	32
PROGRAMI ZA NARODNI SKUPNOSTI	32
I. TV CAPODISTRIA	32
Tuttoggi I, 20. 10.: »Protestiram ob nedopustni rabi neobstoječega krajevnega imena San Pietro del Carso za Pivko«	32
RTV SLOVENIJA	37
I. JEZIKOVNA KULTURA	37
Vreme ob 13h, 24. 10.: »Prehitro in nerazumljivo podajanje vremenske napovedi«	37
Kmalu, pozneje, potem ali kmalu, potem, pozneje?	38
O pravilni rabi nedoločnika in namenilnika ter o rabi besedne zveze »temu ni tako«	39
Pravilna izgovorjava priimka Jourova	40
Tarča, 16. 10.: »Invazivna raba predlogov: iz -> na«	40
Mnenja.....	41
II. TEHNIČNE ZADEVE	44
Marcel, 13. 10.: »Nerazumljiva oddaja«	44
III. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM.....	45
Globus, 7. 10.: »... ne moremo prebrati, kaj piše na zaslonu, ne smemo donirati?«	45
»Oddaja o plezanju Janje Garnbret brez podnapisov«.....	46
Pohvala ekipi portala Dostopno.si.....	46
Zahvala za portal Enostavno in pobuda za še več dostopnih vsebin	47
IV. SPLOŠNO	48
Pohvala za MMC, pripomba za TV SLO	48
STATISTIKA	51

TELEVIZIJA SLOVENIJA

I. INFORMATIVNI PROGRAM

Dnevnik, 18. 10.: »Kakor je znano, so bile proge v Sloveniji zgrajene v času Franca Jožefa«

Dva gledalca sta opozorila na napako v [prispevku o začetku nadgradnje železniškega vozlišča na Jesenicah v Dnevniku, 18. oktobra](#). Povzemamo odziva:

»Objavljen je bil prispevek o rekonstrukciji železniške postaje Jesenice, kjer je bilo omenjeno, da so tam tiri še iz časa Marije Terezije. Kakor je znano, so bile proge v Sloveniji zgrajene v času Franca Jožefa. Poučite vaša novinarje, da ne bo napačnih izjav.« (D. K.)

»Sinoči je bil v Dnevniku objavljen [prispevek Marjete Klemenc](#) o začetku "nadgradnje železniškega vozlišča" na Jesenicah.

Takoj na začetku mi je pozornost vzbudila podoba skrajno zanemarjenega in zaraščenega perona z golim skeletom strehe, ki je zapolnila prostor okrog voditelja Dnevnika. Peron jeseniške postaje poznam in je povsem drugačen. Na sporni sliki je nek stranski peron, ki verjetno nikdar ni služil potnikom, vsaj ne v zadnjega pol stoletja ali več. Izbira te podobe je torej povsem zavajajoča in sumim, da naklepno tendenciozna.

Saša Kranjc je zadevo uvedel z naslednjo trditvijo: "Nadgradnja, ki železniško postajo spreminja v železniško vozlišče, je obsežna, zato bo potekala v več fazah ..."

Smo od njega ali iz prispevka v nadaljevanju izvedeli, zakaj je bila doslej samo postaja, potem pa bo vozlišče? Ne! Le to, da je to dejala ministrica, političarka, torej gre za politično govorico, za besedni spin, ki naj bi okrepil vtis upravičenosti porabe 146 milijonov (brez morebitnih aneksov).

Dejstvo je, da je tisto, kar so začeli razkopavati, že doslej bilo železniško vozlišče z množico tirov, kjer so kompozicije čakale na svojo priložnost za vožnjo po enotirni progi v eno od treh smeri, če tirov železarne sploh ne štejem. Na Jesenicah so zamenjevali lokomotive, tam so nekdaj vozili mnogi mednarodni vlaki, ki so povezovali Nemčijo in severozahodno Evropo z Jugoslavijo ter Balkanom, tam je delovala obmejna carina itn. Kaj je lahko bolj vozliščno od tega? Postaje ne spremeni v vozlišče, če pod njo zgradijo še kakšen podhod ali podvoz več. In tudi ne, če to izjavi neka političarka, četudi je ministrica.

Krona pa je prišla z ljudsko prispodobo, ki jo je novinarka uporabila v prispevku (na 1.16): "Trenutno odstranjujejo dotrajane stranske tire, najbrž še iz časov Marije Terezije."

Ta ljudska prispodoba za nekaj izrazito zastarelega in ostarelega je pogosta, čeprav se vedno znova najde kdo, ki jo dobronamerno razgali kot golo neumnost, popoln zgodovinski nesmisel. Kljub temu ta nesmisel vztraja in se je zdaj prikradel celo v 2 minuti in 12 sekund kratek prispevek v osrednji informativni oddaji na nacionalni televiziji. Ti dve minuti bi morali biti nabiti s kar se da verodostojnimi dejstvi, ne pa obogateni s figuraliko in koloritom ljudskih prispodob.

Marija Terezija je umrla leta 1780, malo pred tem pa so prišli v uporabo prvi delujoči in komercialno uspešni parni stroji. Prva železniška povezava med Liverpoolom in Manchesterom je

zaživela leta 1830, prva železnica v Avstrijskem cesarstvu med Dunajem in bližnjim Deutsch-Wagramom je bila odprta leta 1837, prva vožnja vlaka v sedanji Sloveniji je bila poskusna vožnja po delu Južne železnice od Gradca do Pesnice novembra 1845, torej 65 let po smrti Marije Terezije in še to na povsem drugem koncu Slovenije, kot so Jesenice. Gorenjsko progo so za promet odprli decembra 1870, torej 90 let po smrti Marije Terezije. Ko bi novinarka vsaj rekla "iz časov Franca Jožefa". /.../« (B. P.)

Avtorica prispevka Marjeta Klemenc

Z Marijo Terezijo sem malo pretiravala, lahko bi rekla tudi od Franca Jožefa (takrat so gradili gorenjsko železnico). Dejstvo je, da so dotrajani neuporabljeni tiri (kot je vidno tudi na sliki) stari že od začetka jeseniške železnice, da jih niti železarna v svojih najboljših časih ni uporabljala ... Državni projekt nadgradnje jeseniške železnice je nosil ime Nadgradnja Železniške postaje Jesenice. Previdena cena je povzročila veliko razburjenje, izvedena je bila mednarodna revizija, država je pred slabim letom spremenila ime projekta in "postajo" spremenila v železniško vozlišče. O tem sem večkrat poročala in zelo žal mi je, da je gledalec šele tokrat prvič videl moj prispevek.

Kar zadeva sliko pri napovedi - to mora pojasniti tisti, ki jo je pripravil, jaz je nisem.

Urednica Uredništva dnevnoinformativnih oddaj TV Slovenija Maša Tomažin Hladen

Glede izbire grafike v napovedi smo se pogovorili s celotno ekipo, ki je bila v procesu naročanja grafike za ozadje. Nikakor pa grafika ni bila izbrana naklepno tendenciozno, zgodila se je napaka. Izbrali smo napačno fotografijo in se opravičujemo.

Novinarka je pojasnila, da je državni projekt nadgradnje jeseniške železnice nosil ime Nadgradnja Železniške postaje Jesenice.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Odgovor avtorice nakazuje, da je hotela samo ilustrativno povedati, da so tiri zelo stari. A to ste zagotovo sklepali že sami. Seveda tudi za ilustrativni opis v informativnem programu in poročevalskih novinarskih žanrih ni primerna napačna primerjava, temveč mora temeljiti na pravih imenih, številkah in dejstvih.

Prepričana sem, da si je avtorica vaše pripombe dobro zapomnila.

Menim, da je bilo pri prispevku nekaj stvari opravljenih nekoliko preveč lahkotno in premalo odgovorno, a so ustvarjalci vse ustrezno pojasnili, se opravičili in upam, da bodo v prihodnje pazljivejši.

Poročila ob 8h, 30. 10.: Napaka v vesti o ceni mostu med Sicilijo in Italijo

Varuhinjo je 30. oktobra ob 8.30 poklical gledalec B. B., ki se je odzval na napako v [Poročilih ob 8h](#) v vesti o predvideni ceni mostu med Sicilijo in Italijo:

»Rečeno je bilo, da naj bi most stal 13,5 **milijona** evrov. V resnici je predvidena cena 13,5 **milijarde** evrov. Morda bi bilo dobro ponoviti novico in objaviti pravo številko.«

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Vsaka napaka je odveč, vendar se vsem ni mogoče povsem izogniti. Zato je še toliko pomembneje, da se odgovorni na vsako odzovejo primerno in jo, če je le možno, popravijo ali odpravijo. Dnevna urednica Poročil ob 8h se je odzvala profesionalno, skladno s Programskimi standardi in še isti dan v [Poročilih ob 10h](#) objavila pravilno vest, vključno s popravkom.

Odzivi na incident pred izjavo za medije odvetnika Zdolška, 7. oktobra

Odvetnik predsednika vlade Stojan Zdolšek v zadevi Bobnar je 7. oktobra, preden je o tem podal izjavo za medije, zahteval, da novinarka Tarče zapusti novinarsko konferenco. Trije gledalci so se odzvali, ker novinar TV Slovenija, ki je bil prav tako tam, ob tem dogodku ni reagiral, neodzivnost pa so očitali tudi vodstvu RTV Slovenija. Povzemamo odzive:

»Z veliko žalostjo gledam, da informacije javnega značaja lahko kot plačnik javnega servisa dobim le na zasebnem mediju. Žalosten sem tudi zaradi vas - prav ponižujoče in meni nerodno je gledati posnetek, ko se vaša novinarka niti ne gledata, vaš novinar svojo kolegico ignorira, je ne podpre, gleda v tla kot šolarček, ko aroganten odvetnik pošilja njegovo kolegico z javne novinarske konference. In glede na to, da ste javni servis, je s tem prizadel tudi naše pravice do obveščenosti.

Veliko odgovornost nosite in naši in vaši otroci vas bodo nekoč povprašali, v kakšno družbo nas vodite. V družbo nesvobode in avtoritarnosti.

In pri tem tega škandala na MMC niti ni mogoče prebrati. Nobene kritike ravnanja odvetnika tam ni. S kakšno pravico potem kritizirate podobna dejanja drugje po svetu?

<https://youtu.be/LaHl1eRdnOw?si=7BFeAe7BSaU5rszY> (G. T.)

»V zvezi s tiskovno konferenco Golobovega odvetnika Zdolška, ko ni dopustil, da bi bila na njej prisotna tudi novinarka Tarče, ki je vaša (RTV) oddaja, sem ogorčen nad reakcijo RTV.

Premnogi gledalci smo sicer navajeni, da ste izrazito pristranski – beri: naklonjeni posebno Golobovi stranki in Levici, ne moremo pa razumeti, kako ste lahko tako nekolegialni do svojih sodelavcev. Za novinarko, ki ni smela biti na novinarski konferenci, njen kolega iz vaše RTV-hiše ni reagiral, prav tako tudi vi v današnjem Dnevniku tega incidenta niste niti omenili!? Verjetno tega ne boste omenili niti v Odmevih. Kam vodijo take razmere na RTV-ju?» (Š. L.)

»Dva dni je že minilo, odkar se je zgodil incident, pa ga vaše vodstvo TV, RTV ni obsodilo in se javno izpostavilo za to nedopustno dejanje in tako opevano "svobodo" izražanja in medijsko svobodo. Pred slabimi štirimi leti ste, da vas spomnim, kričali, "da niste nikogaršnji hlapci", a glej ga zlomka, sedaj ste tiho, ker ste /.../« (V. Š.)

ODGOVOR VARUJINJE Z MNENJEM

O omenjenem incidentu je TV Slovenija poročala že na dan dogodka, v [Dnevniku, 7.oktobra](#), na času 3.59 do 4.43. Poročilu o dogodku sledi izjava odgovorne urednice Informativnega programa TV Slovenija Polone Fijavž, ki se je na potezo odvetnika odzvala odločno.

Menim, da je bil odziv uredništva Dnevnika in odgovorne urednice primeren in potreben.

Tudi MMC je o tem poročal že 7. 10., v prispevku

<https://www.rtv slo.si/slovenija/kpk-v-osnutku-ugotovitev-v-zadevi-bobnar-ocitke-golobu-zozil-na-dve-sms-sporocili/760015> je bil temu dogodku namenjen poseben okvir, v katerem piše:

»Pri pogovoru Golobovega odvetnika Stojana Zdolška z novinarji se je ekipi Dnevnika pridružila tudi novinarka oddaje Tarča. Zdolšek na njena vprašanja ni želel odgovarjati in novinarka je morala prostor pred začetkom pogovora zapustiti.

"Razvrščanje novinarjev na tiste, s katerimi politiki sodelujejo, in na tiste, s katerimi ne, je popolnoma nesprejemljivo. Takšna je tudi zahteva odvetnika predsednika slovenske vlade. V realnosti nastajajo napetosti med novinarji in predstavniki oblasti, ampak to ne sme vplivati na pravico javnosti do obveščenosti. V informativnem programu televizije Slovenije vsakršno selekcioniranje novinarjev ostro obsojamo," je opozorila odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija Polona Fijavž.

Včeraj, 8. 10., pa je MMC objavil še daljši članek <https://www.rtv slo.si/slovenija/dns-da-politiki-in-njihovi-zastopniki-odgovarjajo-novinarjem-ni-svobodna-izbira-temvec-dolznost/760124> s podrobnostmi:

»DNS: Da politiki in njihovi zastopniki odgovarjajo novinarjem, ni svobodna izbira, temveč dolžnost

Društvo novinarjev poudarja, da je postopek KPK-ja zoper predsednika vlade zadeva javnega interesa

"Ko novinar ne more (ali ne sme) opravljati svoje naloge – zastaviti vprašanja premierju ali njegovemu zastopniku – gre za poseg v temeljne svoboščine," potem ko odvetnik Stojan Zdolšek ni želel odgovarjati novinarki Tarče, opozarja Društvo novinarjev.

M. Z.

8. oktober 2025 ob 14.17

Zadnji poseg: 8. oktober 2025 ob 19.16

Ljubljana - MMC RTV SLO

Odvetnik Stojan Zdolšek predsednika vlade zastopa tako v zadevi Bobnar kot Karigador, ki ju presoja KPK. Foto: BoBo/Žiga Živulović ml.

V torek se je skupina novinarjev sestala z odvetnikom **Stojanom Zdolškom**, ki zastopa predsednika vlade **Robert Goloba** v dveh zadevah, o katerih odloča Komisija za preprečevanje korupcije (KPK). Namen je bil, da bi Zdolšek komentiral novi osnutek KPK-ja v primeru Bobnar. Ko so se mu novinarji predstavili in je Zdolšek ugotovil, da je med njimi tudi novinarka oddaje Tarča, je dejal, da zanj ne bo dal izjave. Dodal je, da je dogovorjen z novinarji Dnevnika TV Slovenija in da novinarjev Tarče na srečanje ni povabil. Komentiranje primera, v katerem KPK Goloba očita sum kršitve integritete, je nato celo pogojeval s tem, da novinarka zapusti prostor.

"Včerajšnjo potezo odvetnika predsednika vlade, da novinarko, ki na izjavo v pisarno odvetnika sicer ni bila vabljen, pozove, da njegove prostore zapusti, ocenjujemo kot nesprejemljivo. Vse informacije, povezane s postopki predsednika vlade, ki ga odvetnik zastopa, so v interesu javnosti, ne glede na to, kdo vprašanja zastavlja," poudarja odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija **Polona Fijavž**. "Selekcioniranja medijev smo v Informativnem programu deležni velikokrat, pričakujem, da se bo v predvolilnem času zaradi različnih političnih interesov to še intenziviralo, izbiranje primernosti novinarja pa je v demokratičnih družbah nedopustno, še posebej če gre za informacije, ki so v javnem interesu. S takimi potezami se pozornost z dogajanja o postopkih pred KPK preusmerja drugam. Nekateri mediji in portali včerajšnje dejanje ponovno izkoriščajo za nesprejemljive napade in diskreditacije novinarja Televizije Slovenija. Ni prvič, vsakršne napade in blatenje na novinarjev TV Slovenija ostro obsojamo, so neprimerni in zavržni."

DNS: Selekcija pri novinarskih vprašanjih je nedopustna

Tudi v Društvu novinarjev Slovenije (DNS) opozarjajo, da odgovori političnih funkcionarjev in njihovih zastopnikov vsem novinarjem, ko gre za zadeve javnega interesa, "niso privilegij ali svobodna izbira, temveč dolžnost". Poudarili so, da postopek KPK-ja zoper predsednika vlade vsekakor spada v zadeve javnega interesa.

Politike in njihove zastopnike so zato pozvali, naj novinarjem omogočijo opravljanje temeljnih funkcij, med katerimi je informiranje javnosti, pa tudi nadzor oblasti. "Hkrati izpostavljamo, da sta pravica javnosti do obveščenosti in svoboda medijev temeljni vrednoti, ki ju zagotavljajo ustava, zakon o medijih, Münchenska deklaracija ter mednarodni dokumenti s področja človekovih pravic," so našteli.

"Ko novinar ne more (ali ne sme) opravljati svoje naloge – zastaviti vprašanja predsedniku vlade ali njegovemu zastopniku –, gre za poseg v temeljne svoboščine, ki jih morajo zagotavljati vsi nosilci oblasti," še poudarja DNS.

Zdolšek zapleta ne obžaluje

Zdolšek se je za portal N1 odzval, da zapleta z novinarko Tarče ne obžaluje. Pojasnil je, da ga je po telefonu poklicala že pred snemanjem izjave. "Že takrat sem ji povedal, da za Tarčo ne bom dal izjave. Vprašala me je, ali sem nastrojen proti njej. Odgovoril sem, da nisem, a da imam svoje strokovne kriterije in presoje, komu bom prezentiral posamezne primere," je dejal in dodal, da je sicer povedal, da je pozneje dogovorjen za snemanje izjave za POP TV in TV Slovenija, pridružil se jim je še /.../.

Novinarki Tarče je potem povedal, da je ni povabil na izjavo. "To, s kom bom komuniciral neko temo ali primer, pa je stvar moje osebne presoje. Nisem politik ali javni funkcionar. Če imam neko temo, komuniciram z novinarji, za katere menim, da so na takšnih pozicijah, da jo lahko korektno predstavijo," je povedal Zdolšek in zanikal, da bi mu premier Golob naročil, da ne sme komunicirati z novinarji Tarče. Napovedal je tudi, da bo novinarko prijavil na Novinarsko častno razsodišče, ker je brez njegovega vabila vdrla v njegovo odvetniško pisarno in je kljub pozivu ni želela zapustiti.

Predsednik odvetniške zbornice **Janez Starman** pa je za N1 potrdil, da bo Zdolškovo odslovitev novinark Tarče na podlagi prejete prijave obravnavala odvetniška zbornica, in sicer, ali je očitano ravnanje v nasprotju s kodeksom ali zakonom o odvetništvu.«

Menim torej, da sta tako TV Slovenija kot MMC o incidentu poročala zelo hitro, dovolj obsežno in celovito, primeren je bil tudi odziv odgovorne urednice.

Tarča, 16. 10.: Kje je Erika?

Trije gledalci so se odzvali, ker [Tarče 16. oktobra](#) ni vodila stalna voditeljica Erika Žnidaršič, ampak Igor E. Bergant. Povzemamo odzive:

»Kot plačnica obvezne RTV naročnine ostro protestiram proti temu, kar počne vodstvo vaše ustanove z ustvarjalci oddaje Tarča! V napovedniku smo lahko videli novega voditelja in brali o obračunavanju z urednikom in ostalimi ustvarjalci. Vse to je resnična sramota za javno televizijo! Ste res nikogaršnji hlapci?!« (D. M. P.)

»Protestiram, da vodi Tarčo g. Bergant. /.../ Ne plačam vam več RTV-prispevka. /.../« (D. B.)

»Dobili ste podkupnino od vlade, tako imenovani denar za manjšine, in morate poročat kot /.../ Zakaj je Tarčo vodil Bergant? Kot se je govorilo, ste ga. Eriko umaknili, ker je preveč posegala tja, kamor ne bi smela./.../« (V. Š.)

ODGOVOR VARUHINJE

Zahvaljujem se vam za poslano mnenje. Brez vaših osebnih podatkov ga bom posredovala pristojni odgovorni urednici in uredniku Tarče.

Kot je povedal voditelj včerajšnje Tarče na začetku in koncu oddaje in kot je bilo najavljeno tudi v Dnevniku, je bila to izjema, naslednjič naj bi Tarčo spet vodila Erika Žnidaršič.

Zahvala Elen Batista Štader za korektno in strokovno delo

»Čeprav sem slišala, da se gospa Elen poslavlja z mesta voditeljice Dnevnika, sem imela včeraj zvečer cmok v grlu, saj jo bomo resnično pogrešali ob večerih. Bila je umirjena, vodila je Dnevnik realno in brez senzacionalizma, prijetno za oko in uho. Za njeno korektno in strokovno delo se ji zahvaljujemo in vas prosimo, da ji predate naše najlepše želje za vnaprej.« (M. J.)

ODGOVOR VARUHINJE

Vašo zahvalo sem poslala Elen Batista Štader, ki se je zanjo iskreno zahvalila.

Mnenja

Poročila ob 9h, 29. 10.: »Kako lahko reporterji poročajo, kot da je zakon že sprejet?«

»Kako lahko reporterji poročajo, kot da je zakon že sprejet?

<https://365.rtvsllo.si/arhiv/porocila/175170431>

Pred sprejetjem in veljavo zakona je še vsa procedura. Marsikateri predlog je protiustaven. Na primer tako imenovane racije.« (S.)

O Dnevniku

»Napisal bi nekaj besed o osrednjem Dnevniku, ki ga zelo redno spremljam že dolga leta. Raven prispevkov je visoka, izstopa glede na ostale medije s podobnim namenom - obveščati javnost o pomembnem dogajanju doma in po svetu.

Zdaj pa o tem, kar želim povedati. Zadnje čase opažam padec kakovosti prispevkov oz. samemu izboru, dolžini in prioriteti objave teh. Primer danes (op. a.: 18. 10. 2025). Obisk Zelenskega je bil predstavljen zelo na kratko in za nekaterimi novicami, ki se mi zdijo manj pomembne. Pred njim ste dali prispevek o nekih nepomembnih protestih v ZDA. To, kar se dogaja v Ukrajini, sploh pa zadnji obisk in pogovor Trumpa in Putina, vpliva in bo vplivalo na svet precej bolj kot marsikaj, kar smo morali poslušati prej. Nadalje, kmalu za to novico ste 2-3x več časa namenili na primer prispevku o nekih veganskih burgerjih, kar je popolnoma nepomembno. Glede na timing izpade, da sta objavi enaki ali podobne veljave. Katastrofa!

Za osrednji slo medij bi pričakoval, da ustrezno postavi prioriteto novic, ki so pomembne, temu prilagodi dolžino in povabi v studio strokovnjake. Primer danes ni prvi, podobno opažam takšna odstopanja že dlje časa. Novice na spletu so sicer precej boljše. Upam, da boste kaj storili v tej smeri, sicer bom Dnevnik nehal spremljati.« (G. R.)

Nič o prireditvi v spomin na ustanovitev Protifašističnega sveta žensk NOB

»Spet se oglašam, ker mi ni vseeno, da v nedeljo, 12. oktobra 2025, na nobenih poročilih na TV Slovenija ni bilo povedanega nič, čisto nič! o prireditvi v spomin na dogodke ustanovitve Protifašističnega sveta žensk NOB za Slovenijo. To se je dogajalo pred dobrimi 80. leti, v oktobru 1943, ko so se v Dobrniču zbrale delegatke iz praktično vseh koncev današnje Slovenije.

Saj ne mislim, da bi se o tem moralo pisati v smislu poveličevanja nekih dogodkov iz časa II. svetovne vojne, pa vendar! V današnjih turbulentnih časih, ko svoboda in mir marsikje v svetu nista samoumevna, mi pa ju vendarle še uživamo (doklej še!?), sem prepričana, da bi se o teh prireditvah vendarle moralo poročati na nacionalni TV. /.../ Želim povedati, da ob sicer mnogih novicah in poročanjih na TV mora biti prostor tudi za "novice-poročanja o dogodkih v spomin na NOB".« (N. N.)

Kritiki oddaje Marcel

»Nekaj časa je morda moja pripomba glede Marcela celo imela nek učinek. Potem pa vse manj ... Vrhunec njegove egocentričnosti v zadnjem času je bil npr. danes (op. a.: [13. 10. 2025](#)) njegov pogovor z odličnim poznavalcem bližnjevzhodnih razmer g. Videmškom, ki mu ni dopustil razviti lastnih misli. Kot sicer rad počne s številnimi sogovorniki, ga je poskušal voditi po neki svoji agendi, katere cilj je vedno zgolj potrditev Marcelovih vnaprej določenih sklepov, njegovega ozkega prav ... Žal pa mu na tak način z mnogimi gosti, ki so po posameznih vprašanjih v primerjavi z njim zares podkovani, uspe ustvariti popoln občutek nelagodja in zmede.

Zanimiv pa je bil tudi njegov pogovor pred tem z ministrico za zdravje. Začuda jo je pustil do besede. Še več ... Vprašanja so bila provokativna, a je bila nanje odlično pripravljena. Njena najboljša vloga do sedaj ...

Morda pa ne gre za slučaj, ampak izkazovanje hvaležnosti tistim, ki so mu vrnili oddajo? Ni to nekoliko simptomatično glede na govorice o zamenjavi urednika Tarče?

Žal mi je za vse, kar se je dogajalo TV SLO slabega pod prejšnjo in kar se dogaja pod sedanjo vlado. Žal mi je, kako je to vplivalo in vpliva na kakovost in profesionalnost programov, na objektivnost poročanja in pokončnost novinarjev.

Veseli me, da je Radio Slovenija bolj odporen na te vplive. Da je to prava pot, dokazuje njegova poslušnost. Da ne govorim o kvaliteti avditorijev ...» (M. M.)

»Maratonci s tako impulzivnostjo, kot jo pelje g. Marcel, nikoli ne bi prišli do cilja. Nekulturno do konca, da ne pustimo gostu končati misli in ne slediti odgovorom gosta. Nemogoče je spremljati dobro oddajo zaradi neustreznega vodenja.« (D. V. V.)

Urednica oddaje Marcel Špela Kožar

Kar se tiče poseganja v besedo, lahko izpostavim, da se z voditeljem o tem vedno znova pogovarjava, da se tega zaveda in to poskuša odpravljati, hkrati pa je treba upoštevati, da je imel takšen stil vodenja tudi v Studiu City. In že takrat je nekatere zelo motilo, drugih ne.

In nenazadnje za gledalca, ki namiguje na politično preferenco – ta oddaja, kot prej Studio City, je nikoli ni imela.

ODGOVOR VARUHNJE

Odgovor urednice kaže, da se v uredništvu zavedajo pomena ustreznega stila vodenja oddaje in se o njem z voditeljem pogovarjajo.

II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM

Nerazumljiv govor v nadaljevalki Takšno je življenje

Gledalka in trije gledalci so se odzvali na težko razumljiv govor v novi slovenski nadaljevalki [Takšno je življenje](#). Nekateri so predlagali, da bi nadaljevalko opremili s podnapisi. Povzemamo odzive:

»Resnično sem se veselila nove nadaljevalke, vendar vam moram sporočiti, da sem zelo razočarana, ker se tekst, ko se igralci pogovarjajo, zelo slabo razume. Sicer je to praksa pri večini slovenskih filmov ali nadaljevalk. /.../« (T. C.)

»Moram se pritožiti glede naših slovenskih TV-serij na TV SLO in na /.../, ki so se pravkar začele predvajati. Prednost pred tujimi je, da gledalcu ni potrebno čitati podnapisov in jih lahko gleda bolj sproščeno. Tu pa se pojavi nov problem: ne sliši se vseh besed igralcev in izgovorjava besed nekaterih igralcev - predvsem mladih - je nerazumljiva. TV moraš dati zelo na glas in še takrat ne odpraviš vseh težav. Vzrokov za te težave je verjetno več, zelo slaba izgovorjava besed, slabo ozvočene osebe ... (to ni letošnja hiba naših TV-serij - je stalna). Ženo sva se večkrat spraševala, ali sva midva naglušna, pa nisva, ker imajo tudi drugi ta problem. Za odpravo teh težav predlagam tudi pri slovenskih serijah podnapise! /.../« (M. K.)

»Naj povem, da sem se veselil domače nadaljevanke. Ampak sem zopet razočaran, ker pri nekaterih igralcih ne slišim in ne razumem, kaj momljajo. Podobno je bilo še pri nekaterih domačih serijah (recimo Jezero). Pri mojem TV aparatu nastavim glas na jakost 17, kar je pri meni zelo na glas, ne slišim besed pri nekaterih igralcih, med tem ko pri hrvaških nadaljevankah odlično slišim pri jakosti 10. To me odvrta od gledanja in predvsem jezi, ker bi se to dalo tehnično zagotovo izboljšati. /.../ Škoda!« (D. K.)

»Imam pripombe na nadaljevanke. Takšno je življenje, zlasti na govor v njej. Na govor sem hipersenzibilen, ker sem bil vrsto let pevec, igralec (sem diplomirani igralec). Žal tudi nova nadaljevanka sledi nekaterim prejšnjim v tem, da je v njej preveč nerazumljivega govora. Vem, da to ni gledališka igra, da ima TV-serija svoje zakonitosti, da je povsem drugačen žanr od igre v gledališču. Toda tudi za TV-serijo jezikovno ni strokovno urejena. Ker je na večini mest, v skoraj 80 odstotkih, govor težko ali povsem nerazumljiv. Glede na prostore, kjer potekajo dogajanja, glede na to, da govorijo večinoma v narečju in na mnoge druge okoliščine ... izgovorjava ni prilagojena tem okoliščinam. Tonenje, akustika ... marsikje ne štima. Že glavna igralka ni vedno razumljiva, otroci tudi, moški pri mizi še manj. Partnerka me je že večkrat vprašala, ali razumem, kaj govorijo, pa nisem.

Pa še to: Serija je že itak kratka, komaj pademo v dogajanje, začnemo čustvovati, pa naš tok prekinejo reklame. So res potrebne ravno tam?« (B. D.)

Vodja TV produkcije Jože Knez

Pogledal sem zaključno špico in med obdelovalci in snemalci zvoka ni zapisana niti ena oseba, ki je zaposlena v OE TVP. Tako da boste korekten odgovor morali dobiti iz UPE KUP.

Urednik Uredništva igranih oddaj TV Slovenija Jani Virk

Problem neslišnosti nekaterih delov nadaljevanek (ali likov) je stalnica pri predvajanju slovenskih filmov in nadaljevanek (podobne težave imajo tudi v drugih državah, mi pa tega ne zaznamo, ker tuje oddaje gledamo s podnapisi).

Zadeva je sledeča: vse igrane oddaje, ki jih predvaja RTV Slovenija v slovenskem jeziku, gredo skozi pregled tehnične ustreznosti in pridejo na ekrane šele, ko dobijo zeleno luč. Ko pa pride do tehnične pretvorbe materiala, da lahko film oziroma nadaljevanka prek signala potuje do prejemnikov (gledalcev televizije), se dogaja, da zaradi različnih razlogov gledalec ne dobi enake kvalitete zvoka ali slike, kot jo ima končni izdelek po opravljeni postprodukciji, bodisi zaradi starega sprejemnika bodisi zaradi neustrezne nastavitve na televizijskem aparatu, ki bi omogočala optimalen sprejem signala.

Dejstvo pa je, da pri vrhunskih igralcih z izborna izreko tega problema večinoma ni, saj imajo vrhunsko šolan glas v vseh legah, pri nekoliko šibkejših, manj izkušenih ali amaterskih igralcih pa pogosto pride do slabše slišnosti, ki pride do izraza, če sprejemniki gledalcev ali nastavitve teh sprejemnikov niso optimalno nastavljeni.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Urednik uredništva je pojasnil glavnino razlogov za slabšo razumljivost nekaterih govorcev. Odgovor pa nakazuje problem, ki presega RTV Slovenija in je, kot kaže, nerešljiv: množična izdelava televizijskih sprejemnikov in njen hiter razvoj prinašata za mnoge gledalce bistveno boljšo kakovost zvoka in slike. Za tiste, ki imajo v rabi več let isti televizor starejšega datuma in za tiste, ki so nevešči natančnejših nastavitev, pa ta napredek ni na voljo, v nekaterih primerih so morda celo na slabšem. Nekateri gledalci so, kot so tudi zapisali, za lažjo razumljivost uporabili podnapise, ki so sicer namenjeni gluhih in naglušnim. Očitno tudi na tem področju velja, da tehnični in tehnološki razvoj prinaša marsikaj koristnega, pa tudi slabosti.

Pohvali

Izobraževalno-dokumentarnemu filmu [Moje roke so moje oči](#)

»Hvala za dobro prikazano dokumentarno izobraževalno oddajo [Moje roke so moje oči](#), ki ste jo predvajali včeraj, 6. 10. 2025, na TV SLO prvi program pred 18. uro. Oddaja prikazuje različne vrste izgube vida ter uporabnost rok, ki lahko do neke mere nadomeščajo oči.

Da pa bi še bolj zapolnili izobraževalni program s to vrsto posebne kulturne dediščine, bi bilo dobro prikazati še, kako so se in kako se v sodobnem času osebe z okvarami vida izobražujejo, do kakšne izobrazbe se uspejo prebiti, s kakšnimi ovirami so se včasih in s kakšnimi se danes spopadajo na poti izobraževanja ter kakšne poklice v zadnjih desetletjih lahko opravljajo. Posebno visoko izobraženi, ko se uveljavljajo tudi na univerzitetnem nivoju kot predavatelji. V Sloveniji imamo več kot 20 doktorjev znanosti, ki imajo večjo okvaro vida ali so slepi.

Posebna skupina teh oseb z najnižjo izobrazbo pa so od družbe pozabljeni ljudje, ki jim lahko rečemo, da so socialno mrtvi in izolirani, brez pomoči od zunaj. To je posebno poglavje, ki ga v svoji doktorski disertaciji iz kulturne antropologije obravnava dr. Barbara Trnovec, pojav evgenike slepih.« (P. S.)

Urednica Uredništva izobraževalnih oddaj TV Slovenija Katja Stamboldžioski

Zahvaljujem se vam za poslano pohvalo, ki je še posebej dragocena, saj pritrjuje, da se gledalce tovrstne vsebine dotaknejo. O njih razmišljajo, odpirajo jim poglede in preizpraševanja, kako živijo mnogi posamezniki z različnimi vrstami invalidnostmi, ki so nam lahko v navdih. In veseli smo, da nam zaupajo in nas spustijo v njihovo bližino.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Hvala za pohvalo. Zelo pomembno je, da TV Slovenija pripravlja in predvaja vsebine, ki na kakovosten in širši javnosti razumljiv in všečen način predstavi različne vidike slepih in slabovidnih. Dokumentarni film *Moje roke so moje oči* je mnoge opomnil, da med nami živijo slepi ljudje, kar v vsakodnevnem hitenju mnogi spregledajo. Opomnil je tudi, kako pomembno je najti voljo in način za vključitev v družbo. Primeri slepih, ki so vsak na svoj način našli svoj prostor pod soncem, svoj način dela, življenja in izražanja so tudi navdihujoči tako za druge slepe, pa tudi za videče.

Takšne oddaje so vsekakor odličen primer izpolnjevanje javne službe, ki jo določa Zakon o RTV Slovenija, pa tudi Programskih standardov RTV Slovenija, ki poudarjajo, da »bo delovala kot gradnik informirane javnosti, prostor strpnega dialoga ter glasnik raznolike, vključujoče in demokratične družbe«.

Vsekakor upam na še veliko podobnih oddaj in prispevkov, ki bodo predstavili različne vidike življenja slepih in slabovidnih.

Oddaji in ekipi oddaje Ah, ta leta!

»Oddajo Ah, ta leta! spremljam že od samega začetka. Tematike oddaje so vedno zanimive, privlačne, poučne in ponujajo odkrivanje novih spoznanj. Na razumljiv in nazoren način so prikazane možnosti uporabe pametnih telefonov in spletnih vsebin, kar je za nas upokoјence pomembno, saj takšnih informacij v drugih medijih ne zasledimo prav pogosto. Pri vseh, ki pripravljajo oddajo, je čutiti strokovnost, predanost delu, pa tudi skrb za lepo govorjen materni jezik. Zanimiva je bila [včerajšnja oddaja](#) (op. a.: 11. 10. 2025) o tem, kako smo starejši prikazani v medijih in prav takšna oddaja je dobrodošla, saj nas prikazuje na pozitiven način. Pohvala ekipi oddaje in se veselim novih vsebin.« (M. B.)

Urednica Uredništva izobraževalnih oddaj TV Slovenija Katja Stamboldžioski

Najlepša hvala za poslano pohvalo, vsak teden se trudimo, da bi bile teme relevantne in zanimive za ciljno skupino.

Urednica oddaje Neva Novljan

Najlepša hvala za posredovanje pisma gledalke. Tudi sama prejemam podobne odzive od naših gledalcev, ki celotni ekipi oddaje dajejo voljo in elan za pripravljanje novih oddaj. Ko kličem sogovornike za prispevke na terenu in goste, ki jih želim povabiti v studio, sem prav prijetno presenečena, saj mi v prvem stavku, ko se predstavim, povedo, da oddajo poznajo, jo redno spremljajo in da bodo z veseljem v njej sodelovali, kar je zame spodbuden podatek, da je oddaja med gledalci lepo sprejeta in da so jim vsebine, ki jih v njej ponujamo, vseč, dovolj zanimive, aktualne in raznolike, predvsem pa tudi polne koristnih informacij in spodbud za naše gledalce. Še enkrat hvala, ker z nami delite odzive gledalcev, me pa se bomo še naprej trudile pripravljati dobre vsebine oddaj.

ODGOVOR VARUHINJE

Zahvaljujem se vam za poslano pohvalo oddaji. To je nasploh oddaja, na katero prejemam največ pohval, kar kaže, da je res dobro zasnovana in po meri gledalk in gledalcev.

Pobuda: Retrospektiva filmov Roberta Redforda

»Najprej pohvalim, da ste zelo hitro reagirali na smrt Diane Keton. Želela pa bi – pa ne samo jaz, več nas je, retrospektivo filmov Roberta Redforda, ki je bil res izjemen. So zanimivi filmi, da človek od njih nekaj ima in se istočasno sprosti.« (J. K.)

Urednica Uredništva tujih oddaj TV Slovenija Neli Vozelj Aberšek

Hvala za vašo pobudo. Trudimo se, da bi pripravili retrospektive filmov ob obletnicah pomembnih igralcev, ki so pustili pečat v filmskem svetu.

III. RAZVEDRILNI PROGRAM

Nedeljsko popoldne, 12. 10.: »Zadnjih nekaj minut se je dvakrat ponovilo«

Gledalka in gledalec sta se odzvala, ker se je zadnji del oddaje Nedeljsko popoldne, ki je bila na sporedu 12. oktobra, dvakrat ponovil:

»Zadnjih nekaj minut oddaje Nedeljsko popoldne se je dvakrat ponovilo. Želim obrazložitev.« (D. G.)

»12. 10. 2025, Nedeljsko popoldne. Nekaj tako bednega pa nisem pričakoval - da bo posnetek oddaje Nedeljsko popoldne predvajan kar dvakrat v predvidenem času za enkratno predvajanje! To, kar se dogaja na TV SLO, je že /.../.To, da je glavna programska shema namenjena ponovitvam z napovedjo ponovno, je pa burleska!« (F. R.)

Urednica oddaje Nedeljsko popoldne Ana Benkovič

Iz redakcije oddaje Nedeljsko popoldne gledalcem oddaje, ki so jo spremljali v nedeljo, 12. 10., sporočamo, da je pri predvajanju oddaje prišlo do neljube napake.

Tehnična težava je povzročila, da dela oddaje nismo videli, zadnji del oddaje pa se je dvakrat ponovil in se oddaja ni iztekla do konca.

Napako so seveda opazili gledalci, pa tudi sodelavci. V času predvajanja pa je, žal, niso mogli preprečiti.

Gledalcem se opravičujemo in sporočamo, da je celotna oddaja dosegljiva na spletnem mestu RTV Slovenija: <https://365.rtvlo.si/arhiv/nedeljsko-popoldne/175165983>.



ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Hvala za poslano pripombo. Res je, v nedeljo popoldne se je pri predvajanju oddaje Nedeljsko popoldne zgodila tehnična težava.

Pripravljalci oddaje, ki je zaradi manjših stroškov posneta vnaprej in ne v živo, seveda želijo, da je oddaja predvajana tako, kot je bila posneta in opremljena (s podnapisi ipd.). Zato seveda ni šlo za namerno napako, temveč za tehnično napako. Sodobni produkcijski in predvajalni sistemi so res vse boljši, a tudi čedalje bolj kompleksni, zato je možnosti za napake še več kot včasih. Za gledalce je seveda vsaka preveč, saj upravičeno pričakujete brezhibno storitev. Vendar 100-odstotne brezhibnosti ni mogoče zagotoviti. TV Slovenija predvaja vsak dan ogromno ur programa, velika večina je predvajana brezhibno, se pa ob taki količini napakam ni mogoče povsem izogniti.

Pomembno pa je, da se programski ustvarjalci za vsako napako gledalcem primerno opravičijo in storijo vse, da ugotovijo razlog napake in sprejmejo ukrepe, da se enaka napaka ne bi še kdaj ponovila.

Mnenji

O oddaji Nedeljsko popoldne

»Oddaja Nedeljsko popoldne včeraj: to ni več za nikamor. Sama estrada iz tedna v teden. Eni in isti ljudje. A ni v Sloveniji nobenega peka ali strojevodje ali koga drugega, samo estradniki? In to taki, ki niso vsi na nivoju. Včeraj so bili igralci, že naslov ... Budale ... Jaz sem bil navaden šofer, pa se lepše obnašam kot oni, ne govorim takih stvari pred javnostjo. In tudi doma ne, nikjer.

Včasih je bil Mito Trefalt, je vabil v studio take in drugačne ljudi, zdaj so pa kar naprej eni in isti. Tudi voditelja se obnašata, kot da sta doma ali v gostilni, ne pa pred gledalci. Jože sploh. Nisem šolan, a dvomim, da je njegov govor za na televizijo.

Povejte prosim odgovornemu uredniku, naj kaj ukrene. Tisto uro popoldne je zdaj že prej mrz in temno in se usedemo pred televizor, da bi videli kaj lepega, zanimivega, zabavnega. Ta oddaja ni taka. Morda se res zabavajo tisti, ki jo delajo in v njej nastopajo, a nam ni zabavna niti smešna. Jaz sem jo včeraj po pol ure kar ugasnil. In tudi mnogi sosedje pravijo podobno.« (S. J.)

Odgovorni urednik Razvedrilnega programa TV Slovenija Mario Galunič

Oddaja je namenjena širokemu krogu gledalcev in kot takšna seveda sproža raznolike odzive, ki jih je v resnici zelo malo, sploh če vemo, da oddajo redno spremlja več kot 100.000 gledalcev. V uredništvu pripombe jemljemo resno in jih razumemo kot znak, da oddaja živi med ljudmi in da jo gledalci spremljajo z zanimanjem – kar je za televizijo vedno dober signal. Kar zadeva izbor gostov, je namen oddaje prav v tem, da predstavlja različne svetove slovenske kulture, umetnosti in zabave (oz. estrade) – od glasbenikov in igralcev do zanimivih posameznikov z drugih področij. Vsaka sezona vključuje tudi rubrike in goste zunaj 'estradnega' kroga, čeprav so slednji v oddaji bolj prepoznavni, kar je verjetno vplivalo na občutek "ozkega izbora".

Kar zadeva jezik in slog vodenja, se zavedamo, da gre za neposreden in sproščen format, kjer je spontanost del pristopa in identiteta voditelja. Jože Robežnik je eden redkih voditeljev, ki se uspešno znajde v tovrstnem živem, večznanjskem formatu in s svojim humorjem ter neformalnostjo prispeva k svežini oddaje. Menimo, da je njegova vloga takšna, da si to lahko 'privošči'.

Osvežitev oddaje je sicer v načrtu, že letos smo dodali nove rubrike, širimo vsebinske poudarke in iščemo načine, kako oddajo narediti še bolj dinamično in vključujočo, ne da bi pri tem izgubila svoj osnovni namen: ponuditi gledalcem prijetno, domačno, nedeljsko popoldne v družbi znanih obrazov in pozitivnih zgodb.

O rubriki oddaje Dobro jutro, 8. 10.: Imam problem: kolesarji na cesti

»Ob ogledu nove rubrike Dobro jutro, imam problem, sem se zgrozil nad vsebino in načinom podajanja »problema«, ki to sploh ni. Tema se je nanašala na kolesarje v Ljubljani.

Voditeljica očitno ni bila sposobna voditi prave smeri in razjasnjevati pravega problema, ki je v tem, da so kolesarji postali agresivni udeleženci v prometu, ki uporabljajo vse površine, ki jim odgovarjajo, ne pa tistih, ki so namenjene njim. Povsem v začetku ste prikazali križišče ter promet, v katerem je celo zelo jasno razvidno, da kolesarji vozijo povsod, v vseh smereh in očitno kršijo cel kup predpisov. Vaša voditeljica pa je prepustila temo obiskovalcem, ki so protežirali

svoj pogled. Kljub temu, da sta dva klicatelja lepo pojasnila, da je problem v agresiji kolesarjev, voditeljica sploh ni hotela razčiščevati tega pogleda.

Mesto Ljubljana ima dovolj kolesarskih stez, ki so lepo urejene, morda še manjka ponekod dodatnih stez, kar pa ne ovira kolesarjev (in tudi voznikov e-skirojev), da ne bi vozili v nasprotni smeri, po površinah za pešce, po površinah, ki so namenjene samo za motorni promet, vozijo brez prave opreme (luči ...), vozijo z velikimi hitrostmi, da ogrožajo ostale udeležence, ne nakazujejo smeri vožnje in podobno. Še bolj grozljivo je (kar tudi sam večkrat opažam), da starši učijo svoje otroke vožnje v nasprotju s predpisi. /.../

Vaši obiskovalci (predvsem »kolesarski župan«), pa so se modro izogibali direktnemu vprašanju, kaj mislijo o prekrških, ki jih delajo kolesarji, in pojasnjeval »nestrpnost drugih udeležencev« do kolesarjev, kar je čista ironija. Izogibanje pravemu problemu in kazanje s prstom na druge ne bo rešilo pravega problema, ki je v agresivnosti in nespoštovanju prometnih predpisov, ki ga izvajajo kolesarji.

Vsakodnevno sem v prometu in opazujem to, kar počnejo kolesarji in lahko samo rečem, da se absolutno strinjam z mnenjem klicatelja: Občutek imam, da živim v drugem svetu.

Pojdite na teren, posnemite par križišč v Ljubljani in se boste sami prepričali, kdo je problem v prometu. Če kličete zagrizenega kolesarja in ga vprašujete, kaj se mu zdi problem, bo seveda navedel vse drugo, razen dejanskega stanja. Povprašajte tudi druge udeležence, kaj si mislijo o početu kolesarjev. /.../

Pa še to: navajanje, kako so v drugih mestih bolj strpni do kolesarjev, je skrajni cinizem, v takih mestih so tudi kolesarji bolj spoštljivi do drugih udeležencev in je seveda nivo strpnosti vseh udeležencev zato na višji ravni kot pa pri naši /.../ kolesarski aktivnosti!» (A. A.)

Odgovorni urednik Razvedrilnega programa TV Slovenija Mario Galunič

Hvala za posredovano. V uredništvu bomo o pogovoru še govorili, gotovo bi bilo mogoče opozoriti tudi na 'drugo plat medalje'. Če kaj pomaga: voditeljica je izvedela, da tisti dan vodi oddajo, tik pred snemanjem, saj je planirana voditeljica zbolela, kar pomeni, da se na pogovor ni mogla pripraviti tako kvalitetno, kot bi se sicer. Žal se zgodi tudi to.

IV. ŠPORTNI PROGRAM

»RTV Slovenija ni prenašala nastopa slovenske reprezentance na EP v kolesarstvu«

Gledalec V. H. se je odzval, ker TV Slovenija ni prenašala nastopa slovenske reprezentance na Evropskem prvenstvu v kolesarstvu:

»Kot redni plačnik RTV-prispevka izražam nezadovoljstvo, ker RTV Slovenija na programu SLO 2 ni prenašala nastopa slovenske reprezentance na Evropskem prvenstvu v kolesarstvu.

Menim, da bi bila RTV Slovenija dolžna zagotoviti prenos tega dogodka, saj gre za šport, v katerem je Slovenija ena vodilnih držav na svetu in kjer naši športniki redno dosegajo vrhunske

rezultate. Takšni dogodki so nedvomno v javnem interesu, zato pričakujem, da jih javni zavod, ki ga vsi državljani financiramo z obveznim prispevkom, tudi omogoči v neposrednem prenosu. Razumem, da pridobivanje televizijskih pravic lahko vključuje stroške, vendar menim, da bi morala nacionalna televizija dati prednost prenosom slovenskih reprezentanc pred drugimi vsebinami, ki imajo manjši pomen za državljane in športno identiteto države.

Zato vas prosim za:

- 1. uradno pojasnilo, zakaj prenos ni bil omogočen,*
- 2. informacijo, ali je RTV Slovenija imela možnost pridobiti pravice za prenos,*
- 3. zagotovilo, da bo v prihodnje poskrbljeno za prenos podobnih pomembnih športnih dogodkov, kjer sodeluje slovenska reprezentanca.«*

Odgovorni urednik Športnega programa TV Slovenija **Gregor Peternel**

Prenosa EP ni bilo, ker zanj nismo pridobili televizijskih pravic za predvajanje. Tega tekmovanja ni bilo v našem načrtu, smo pa imeli v tem letu 30 bolj pomembnih prenosov kolesarstva od evropskega prvenstva. Ko smo pred leti sprejemali odločitve o izboru prenosov, ki je navadno za 4-letno obdobje, smo ocenili, da so več vredne in gledalcem bolj zanimive druge dirke. Pri tem ocenjujemo, da bo Tadej Pogačar, kot osrednje zanimanje naših gledalcev in s svojimi rezultati ključni faktor pri načrtovanju prenosov, dirkal na Touru, svetovnem prvenstvu, enodnevnih klasikah, kot pa na EP. Pa se je letos odločil, da nastopi tudi na EP.

Dogovori za odkup pravic v zadnjem trenutku so težko izvedljivi. Če s pravicami zanje razpolaga druga televizija, npr. Eurosport, potem je od njih potrebno odkupiti podlicenco. Zanja pa je potrebno imeti razpoložljiva denarna sredstva, ki nosilca pravic prepričajo v prodajo, če je ta sploh v njegovem interesu.

Prihodnje leto TV Slovenije načrtuje več kot 1.500 ur športnega programa, kar je cca 200 ur več od letnega povprečja v zadnjih 10 letih, poleg olimpijskih iger so trenutno v načrtu prenosi 19 različnih športnih panog, več bo tudi kolesarstva, saj začnemo s tremi aprilskimi klasikami, potrjen je tudi Tour, pa svetovno prvenstvo. Za evropsko prvenstvo, ki bo v Sloveniji, smo v fazi dogovarjanja, načrtujemo pa tudi nadaljevanja sodelovanja z organizatorji Dirke po Sloveniji in državnega prvenstva.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Menim, da je odgovorni urednik podrobno odgovoril na vsa vaša vprašanja. Varuhinja dodajam, da je pričakovani občinstva mnogo tudi na športnem področju.

Drugi gledalci pa opozarjajo na vsebine s področja kulture, znanosti, dediščine ... RTV mora vse te interese nekako uskladiti s kadrovskimi in finančnimi zmožnostmi in z nalogami javne službe, zapisanimi v zakonu o RTV Slovenija.

V. SPLOŠNO

»Ob prekrasni nadaljevanki Takšno je življenje ob osmih ste dali istočasno odličen film«

Gledalko **N. R.** je zmotilo hkratno predvajanje nadaljevanke in filma na programih TV Slovenija:

»Ob prekrasni nadaljevanki Takšno je življenje ob osmih ste dali istočasno odličen film. Nimamo vsi gledanja za nazaj ... Zelo sem razočarana nad odločevalci. Odlična in slovenska nadaljevanka ter serije filmov po bivših Liffih ... istočasno. Res ne razumem. Zelo sem potrta.«

Odgovorni urednik Kulturnega in umetniškega programa TV Slovenija **Andraž Pöschl**

Uvodoma bi se vam rad najlepše zahvalil za vašo pozornost in naklonjenost kulturnim in umetniškim vsebinam našega programa.

Ob vsej ponudbi, ki jo uspemo producirati skozi leto, oziroma za objavo pridobiti licenčne pravice tujih projektov, občasno pride do programskega prekrivanja na enem ali drugem programu predvajanja. V takšnih, občasnih primerih smo predvsem pozorni, da ne podvajamo istožanrskih vsebin (domačih nadaljevanek, igranih ali dokumentarnih filmov). Med snovanjem in produciranjem nadaljevanke sprva nismo imeli potrjene sheme predvajanja. To smo z vodstvom dorekli ob koncu letošnjih poletnih dni. Seveda smo ob tem pazili tudi na druge ponudnike vsebin; zgolj z željo, da izvirno domačo nadaljevanko predvajamo v časovnih sklopih, prek katerih bo dosegla najširšo skupino gledalcev. Glede na to, da smo v tem času tudi že vzpostavili petkove večere na drugem programu s tujimi naslovi (na kar so se tudi gledalci že delno navadili), smo pozorni, da v te termine ne postavljamo naslovov, ki so namenjeni najširši gledalski skupini, kot to velja za domačo nadaljevanko.

Če smo vas ob tem nehote prizadeli, se vam najiskrenejše opravičujemo in vas v morebitnih podobnih primerih vabimo tudi na naš spletni portal RTV

365, kjer so domača nadaljevanka in pogosto tudi tuji filmi na voljo za naknadni ogled.

ODGOVOR VARUHNJE

Odgovorni urednik je podrobno pojasnil dileme, ki so jih imeli pri umeščanju nove nadaljevanke v spored. Okoliščin, ki jih pri tem upoštevajo, je res veliko. Upam, da so vam zdaj vsaj razlogi za takšno odločitev razumljivi in da kljub vsemu uživate v gledanju nadaljevanke in petkovih filmov.

Kritika o (ne)ponovitvah sej na TV SLO 3 in drugih TV-vsebinah

»Zakaj na tretjem programu nimate več prenosov sej, kot ste jih imeli do poletja? Zakaj ne ponavljate sej? Vse drugo ponavljate po dvakrat, tudi trikrat, sej pa ne. Zakaj? Mene politika zanima, ker nam kroji življenje. In ker ne gledam vedno čez dan ali me ni doma, želim pogledati zvečer, ponoči ali ko kaj delam. Pa ni, se samo vrti tista rdeča stran, ki je niti gledati več ne morem, da bo prva seja na sporedu šele ne vem kdaj. A vam je kdo ukazal, da tega ne prenašate več ali zakaj tega ni?«

Tudi sicer je program vse slabši, vse bolj za poneumljanje ljudi. Tudi kvizi. Jaz imam rada kviz Vem!, ker se ob njem kaj naučim, se spomnim česa, kar sem že pozabila. Pri Besedolovu pa se mi zdi, kot da sem v otroškem vrtcu ali v mojih mladih letih, ko smo se igrali. To ni telovadba za možgane, ki jo potrebujemo, še posebej mi starejši. Jaz imam rada resnejše vsebine, da se ob njih kaj naučim, da vidim, kako je po svetu, ker nisem imela možnosti, da bi potovala. Pa Tarčo rada gledam, ker marsikaj pove.» (D. K.)

RADIO SLOVENIJA

I. RADIO PRVI

Mnenje o kontaktnih oddajah s poslušalci

»Že kakih 30 let vsakodnevno poslušam (vsaj nekaj ur) vaš Prvi program Radia Slovenija (pa tudi v otroštvu sem ga dolga leta skupaj s staro mamo). Imate zelo zanimive oddaje in prispevke, še posebej so super vaši Svetovalni servisi. Ampak ... Vedno in povsod se najde kakšen ampak.

Lepo vas prosim (in gotovo nisem edini), da vaše moderatorje pred mikrofoni ter tonske tehnike čimprej usposobite, kako se elegantno znebiti raznih /.../, ki s svojimi /.../ kradejo dragocene sekunde oddaj, v katerih se v eter lahko oglasijo poslušalci neposredno. V mislih imam oddaje, kot so: Svetovalni servis, Torkov kviz, Torkov kontakt (pred leti je bila pogosta tarča tudi Četrtekova anketa), pa nočni pogovori Mojce Blažej Cirej s poslušalci ...

Danes, 15. 10. 2025, je bil na sporedu Svetovalni servis - pogovor z zastopnikom pacientovih pravic. In je že kmalu na začetku poklical nek možakar, ki je polne 4 minute razlagal nekaj, za kar je bilo nemogoče ugotoviti, kaj je hotel povedati. Nekje na sredini se je začel /.../ prepirati z voditeljem, g. Iztokom Koncem, in vpiti nanj. /.../

Gotovo imate pri vas kakšne inštruktorje za nastopanje pred mikrofonom (vsaj morali bi jih imeti). Ti bi lahko (oz. morali) za vse, ki vodijo take in drugačne oddaje, v katere se v živo oglašajo poslušalci, in za tonske tehnike, ki skrbijo za brežhibno vklapljanje in izklapljanje klicateljev v oddajo, organizirali nekaj "izobraževanj", kako se na spodoben način hitro odkrižati teh /.../. Dober novinar naj bi namreč hitro začutil, kdaj nekdo ve, kaj hoče povedati (in to zna na kratko in jedrnato), kdaj pa kvasi /.../

Predstavljam si, da je bilo g. Koncu danes zelo nelagodno, saj je navajen na čisto drugačne pogovore. Njegovi Ultrazvoki so namreč vedno polni optimizma in spodbudnih pogovorov z najrazličnejšimi strokovnjaki s področja zdravstva in medicine. Tudi iz nekaj osebnih izkušenj namreč vem, da ti takle /.../ (še posebej pa takóle javno, ko te v živo posluša desettisoče ljudi) pošteno pokvari ne samo tisti dan, ampak še kakšnega za povrh.

Vsem želim še naprej tako odlične oddaje in čimbolj prijetne sogovornike.» (B. M.)

I. NOVINARSKE VSEBINE

»Predlagam, da rezultate v 2. košarkarski ligi spet prikažete«

Bralec V. Š. je opozoril na odsotnost rezultatov druge slovenske košarkarske lige na teletekstu:

»Pri ogledu športnih strani Teleteksta sem opazil, da ni več rezultatov 2. SLO lige v košarki, kar me preseneča. V nogometu so novice in rezultati vseh lig in sicer 1., 2. in 3. lige, vse Italijanske itd. Zanima me, zakaj je ta sprememba vpeljana in predlagam, da rezultate v 2. košarkarski ligi spet prikažete.«

Urednik Športa na MMC-ju Robert Kaurin

Z novo sezono smo se zaradi krčenja strani na teletekstu, ki je posledica zmanjšanja našega kadra in manjšega zanimanja uporabnikov, uredniško odločili, da ukinemo rezultate druge košarkarske lige in tretje nogometne lige. Vaša pritožba glede ukinitve druge košarkarske lige je bila edina do zdaj.

DODATNI VPRAŠANJI VARUHNJE ODGOVORNI UREDNICI UREDNIŠTVA ZA NOVE MEDIJE

1. Za koliko in zakaj se je zmanjšalo število kadrov v športni redakciji (ali gre za posledico krčenja kadra v uredništvu nasploh)?
2. Kakšen je padec zanimanja uporabnikov (koliko uporabnikov je spremljalo športne vsebine na teleteksta npr. v letu 2024 in koliko letos oziroma drugi relevantni podatki)?

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Uredniška odločitev je bila, da zaradi obilice športnih dogodkov pozornost preusmerimo v druge športne vsebine, predvsem na spletu.

Na teletekstu sicer ni možno meriti števila uporabnikov po tematikah, temveč le skupno število. Dejstvo je, da se dostop do teleteksta na pametnih televizijah z novimi tehnologijami in paketi manjša oz. ga ni.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOMA

Pojasnili kažeta, da so v uredništvu sorazmerno zmanjšali objavljane izidov – ne samo za drugo košarkarsko ligo, temveč tudi za 3. nogometno ligo.

Dejstvo pa je, da ste bralci teleteksta po novem prikrajšani za izide tekem dveh slovenskih lig. Preverila sem, ali so izidi objavljeni vsaj na portalu rtslo.si, pa tudi tam niso. Zato sem ponovno vprašala za pojasnilo odgovorno urednico, ali so jih ukinili tudi tam. Odgovorila je:

»Izidi so se s TTX-a preslikavali na splet. Z ukinitvijo objave na TTX-u se je končalo tudi preslikavanje izidov na spletno stran.«

Po vseh teh odgovorih varuhinja menim, da ste bralci teleteksta in MMC-ja po novem prikrajšani za izide dveh slovenskih lig – druge košarkarske in tretje nogometne lige. Predvidevam, da teh izidov ne predstavljata niti Radio Slovenija niti TV Slovenija.

Zato se mi postavlja vprašanje, ali v tem primeru (in v primeru drugih slovenskih ligaških tekem) RTV Slovenija izpolnjuje Zakon o RTV Slovenija, ki v 4. členu med nalogami javne službe med drugim navaja:

»zagotavlja kakovostne informacije o vseh pomembnih kulturnih, političnih, zgodovinskih, športnih, socialnih in ekonomskih dogodkih;

/.../

- spodbuja šport;«

Menim, da bi morala RTV Slovenija ob beleženju vseh pomembnih mednarodnih dosežkov slovenskih športnikov in predstavljanju zanimivih športnih vsebin posebno skrb namenjati tudi slovenskemu športu na nižjih ravneh tekmovanj. Medijska odmevnost namreč prispeva tudi k priljubljenosti športa pri mladih, nižje ravni tekmovanj pa so pomembne prav za mlajše športnike in tiste, ki v športni svet šele vstopajo. Vloga RTV Slovenija kot javnega medija je dodatno pomembna tudi zato, ker so v zadnjih letih usahnili ali okrnili vsebine mnogi regionalni in lokalni mediji, ki so spremljali tudi nižje ravni športnih tekmovanj.

Uredništvo za nove medije ni edini medij RTV Slovenija, zdi pa se mi najprimernejši (vsaj) za sporočanje izidov športnih tekmovanj na nižjih ravneh, kot sta 2. košarkarska in 3. nogometna liga in morda še katero primerljivo tekmovanje, prepoznano kot družbeno pomembno.

Zato priporočam uredništvu razmislek o vnovičnem objavljanju izidov nižjih ravni tekmovanj na teletekstu in MMC-ju, direktorici digitalnih vsebin pa o ustrezni kadrovske podpori.

»O Celjanih pa ne duha ne sluha«

Bralec A. Š. se je odzval na neobjavo rezultatov Rokometnega kluba Celje Pivovarna Laško na teletekstu. Odziv je naslovil na odgovornega urednika Športnega programa TV Slovenija:

»Ali veste, da Rokometni klub Celje PL (oziroma njegova članska ekipa) nastopa v istem evropskem tekmovanju kot Trimo Trebnje? Očitno ne! Kako naj drugače razumem(o), da ste na teletekstu objavili rezultat prve tekme Trima (slika spodaj), o Celjanih pa ne duha ne sluha!? Upam, da imate za to določen argument/izgovor?«



Odgovorni urednik Športnega programa TV Slovenija Gregor Peternel

Teleteksta ne ureja Športni program TVS, ampak uredništvo MMC-ja, ki jim posredujem vaše sporočilo.

Športno uredništvo MMC RTV SLO

Izid in napoved tekme Celja Pivovarne Laško smo dodali na stran 545.

Bralec se je odzval:

»Hvala – lepo in pohvalno, da ste se (vsaj tako) odzvali na mojo pripombo!«



ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

V oktobru sem prejela več pripomb bralcev teleteksta ali spletne strani rtvslo.si, ki kažejo, da od RTV Slovenija pričakujejo sprotno obveščanje o izidih tekem v vseh športih vsaj v najpomembnejših tekmovanjih. To je vsekakor del javne službe RTV Slovenija.

»Pojmovna zmeda« v članku o drzni tatvini v Louvru

Bralec **B. P.** se je s odzval na številne napake v članku o [drzni tatvini v Louvru](#), objavljenem na MMC-ju 19. oktobra:

»Nocoj je moja pozornost na vstopni strani MMC pritegnila dihotomija med naslovom [prispevka Dnevnika](#) (na pasici Avdio/video) in [pisnega prispevka med novicami](#).

Prvi se glasi: "Rop nakita iz Louvra".

Drugi pa: "Zamaskirani neznanci v drzni tatvini iz muzeja Louvre ukradli Napoleonove dragulje". Ker gre za isti dogodek, je bilo zanimivo preveriti, kje je bil kratek stik. Prispevek v Dnevniku je jasen: poimenovan in opisan je rop. Nasprotje pa je že ob 11.38 objavljen pisni prispevek MMC, ki ima v naslovu in podnaslovu "drzno tatvino", podpis pod nosilno fotografijo govori o roparjih, v nadaljevanju gre za "incident". Pri navajanju izjave ministrice je ponovno rop, pariško tožilstvo naj bi se sklicevalo na "organizirano tatvino in kriminalno zaroto", po časniku Parisien je bil rop. Za MMC je očitno [rop](#) in [tatvina](#) eno in isto. Škoda, da niso dodali še [vloma](#) in [vlomne tatvine](#). Potem pride nova pojmovna zmeda. Pod drugo fotografijo na levi strani piše, da gre za lestev, v besedilu poleg, da so si storilci "pomagali s tovornim dvigalom, ki so ga poleg muzeja pustili

delavci" (?!), v nadaljevanju pa, da je bila "lestev z dvizno košaro" in še kasneje ob navajanju ministra, da je šlo za "vlečno dvigalo".

Še ena pojmovna zmeda se vrsti že od naslova, v katerem naj bi ukradli "Napoleonove dragulje", potem "iz Napoleonove zbirke", v nadaljevanju so "Napoleonski dragulji", potem je zatrjeno, da je bila tarča napada "slavna Napoleonova galerija (Galerie d'Apollon)"?! Apolon ni Napoleon in [ta dvorana](#) je "slavna Napoleonova" očitno samo za MMC.

Pri vsem skupaj pa je zelo povedno, da je kot čas objave tega članka navedena ura 11.38, torej točno dve uri po tem, ko so roparji zapustili Louvre. Seveda je povsem nemogoče, da bi že takrat A. J. imela na voljo vse zapisane podatke in vse objavljene fotografije. Torej je dodaten greh tudi dejstvo, da ni zabeležila niti ure kasnejšega ali zadnjega od več posegov. Tako je to nedeljo iznašla še časovni stroj. Tako to gre v MMC ...«

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Prepošiljam sporočilo kolegice Maje Kač, urednice kulture:

Hvala za pozorno branje naših člankov. Nedavni dogodki v muzeju Louvre so bili tatvina, ne rop. Kot je razvidno pri definicijah, ki ste jih tudi sami pripeli v svoj dopis, gre pri ropu za nasilen odvzem materialnih dobrin, pri tatvini pa za odvzem česa s prisvojitvenim namenom na skrivaj in brez dovoljenja in vednosti lastnika. V strogo pravnem pomenu besede je šlo v primeru Louvra za veliko tatvino.

Povsem prav pa imate seveda za napačno poimenovanje Apolonove galerije, kjer se je sodelavki zares primeril lapsus. Prav tako za pomanjkljivo označevanje ure zadnjega posega, kar pa smo zdaj tudi odpravili.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOMA

Hvala za odgovor, popravke in vpis ure zadnje spremembe besedila.

Glede rabe izrazov rop in tatvina je v primeru nedeljskega dogodka v Louvru vladala tudi v drugih slovenskih medijih precejšnja zmeda. Tudi vlomna tatvina bi bil, glede na opis dogodka, primeren izraz.

Iz opisa dogodka je jasno razvidno, da so storilci vstopili v muzej skozi okna Apolonove galerije in ukradli dragocen plen iz Apolonove galerije. Napačno imenovanje ni drobna in nepomembna napaka, saj Apolonova galerija hrani čez sto primerkov dragocenega nakita in drugih pomembnih dragocenosti francoskih kraljev.

Tudi po vnesenih popravkih ostaja napačen zapis *Napoleonova galerija* na treh mestih: dvakrat v besedilu, enkrat pa celo pod fotografijo galerije.



Kronski dragulji v Napoleonovi galeriji v Louvru. Foto: Muzej Louvre

Priporočam še popravek teh napak, pa tudi opravičilo bralcem za napake.

Glede na potek preiskave nedeljskega dogodka se je besedilo po prvi objavi ob 11.38 zagotovo spreminjalo, čas sprememb pa do danes ni bil zabeležen. Zato uredništvu priporočam razpravo o doslednejšem označevanju sprememb in časa posegov v besedila.

Prosim za odzivno poročilo na obe priporočili.

ODZIVNO POROČILO odgovorne urednice Uredništva za nove medije Ksenje Tratnik na priporočili varuhinje

V članku je povsod popravljeno in tudi ura je popravljena.

Glede terminologije smo se obrnili na pravnika.

<https://www.rtvsl.si/kultura/vizualna-umetnost/zamaskirani-neznanci-v-drzni-tatvini-iz-muzeja-louvre-ukradli-napoleonove-dragulje/761308>

Hvala za priporočilo, sem podala opozorilo naprej.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Pod fotografijo (v priponki je prejšnje napačno ime) je sedaj pravilno ime, popravljen je tudi en napačen zapis v besedilu, tretji pa še ostaja v odstavku:

Dva od devetih predmetov storilci pustili za seboj. Odtujeni predmeti, povezani z napoleonskim obdobjem, so bili: komplet nakita, verižica, uhani, broška in dve kroni; od tega je bila ena last princeze Eugenie, žene Napoleona III. Našli so jo na tleh pred muzejem, a je poškodovana. Kateri je drugi kos, ki ga je policija našla, ni znano.

Vstop v muzej so si storilci izborili na strani muzeja, ki gleda na reko Seno, saj tam trenutno potekajo gradbena dela. Z uporabo lestve z dvizžno košaro so se lahko izognili glavnim varnostnim sistemom in vstopili naravnost v Napoleonovo galerijo.

ODZIVNO POROČILO odgovorne urednice Uredništva za nove medije Ksenje Tratnik

Zdaj sem sama uredila vse popravke in srčno upam, da je vendarle vse prav.

Izguba ali izpad prihodkov iz poslovanja?

Bralec **B. P.** se je odzval na navedbo o »izgubi« namesto o »izpadu prihodkov iz poslovanja« v članku [Air Canada želi z brezplačnim alkoholom privabiti več potnikov - RTV SLO](#), objavljenem na MMC-ju 3. oktobra:

»Članek o brezplačnih alkoholnih pijačah pri Air Canada. Naj omenim, da gre pri spornem izrazu za zmanjšanje dobička iz poslovanja, zadevo pa je s sporočilom za javnost in morda tudi konferenco za novinarje 1. oktobra sprožilo podjetje Air Canada. Ob obdelavi tega so pri Reutersu pozabili omeniti, da je bila brezplačnost pijač in prigrizkov uveljavljena že mesec prej, 1. septembra letos. Morda novost ni bila dovolj opažena in so zato dodatno aktivirali še PR službo ...

MMC RTV SLO: "Največji kanadski prevoznik pričakuje 375 milijonov kanadskih dolarjev izgube poslovnega dobička."

Reuters: "Canada's largest carrier said in September it expects a hit of C\$375 million to its operating income, and provided a revised outlook for 2025 results, ..."

<https://www.reuters.com/en/air-canada-serves-free-alcohol-economy-passengers-balk-airline-fees-2025-10-01/>

Mar na MMC res lahko vsakdo objavi karkoli? Kaj v slovenščini pomeni x milijonov izgube poslovnega dobička? Kako se v slovenščino prevede operating income? Ali lahko zadevo obrnemo in govorimo o dobičku poslovne izgube? Itn. /.../«

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Avtorica članka je sporočila, da je v članku popravila:

Kanadski letalski prevoznik je v zadnjem času imel nekaj težav, vključno s stavko zaposlenih. Zaradi tega pričakujejo za 375 milijonov dolarjev manjši dobiček iz poslovanja.

Bralec se je odzval:

»Hvala za vašo vztrajnost. Prevod ni čisto enostaven tudi zaradi razlik v (angleški) terminologiji na tej in oni strani Atlantika. Zaradi tega sem moral prebrskati več spletnih strani. Z nepopolno zanesljivostjo sem sklenil, da je uporabljeno ameriško izrazoslovje, kar pomeni, da je ta "operating income" po naše res dobiček iz poslovanja. Menim torej, da je zadnji popravek zelo ustrezen.

V kolektivu MMC imajo strokovnjaka za finančne zadeve, ki piše borzne komentarje, zato menim, da bi sodelavkam lahko precej avtoritativno pomagal razjasniti tovrstne zagate pri prevajanju.«

ODGOVOR VARUHIINJE Z MNENJEM

Uredništvo je po vašem opozorilu napako popravilo. Vendar je bil kar nekaj dni objavljen članek s povsem napačnim pojmom, ki ni bil le zatipkana beseda, temveč odraz slabega poznavanja temeljnih ekonomskih pojmov. Uredništvu bom priporočila več natančnosti pri povzemanju člankov.

Napačna navedba ure v napovedniku oddaje Japajade šov

Bralec S. A. je opozoril na napačno navedbo ure v napovedi oddaje Japajade šov, objavljeni na spletni strani rtvslo.si. Priložil je posnetka zaslona napovednika in sporeda, v katerem pa je naveden pravilen čas predvajanja oddaje:

»<https://www.rtv slo.si/kultura/mediabus-kultura/zabavnoglasbena-oddaja-japajade-šov-vsak-petek-ob-20-00-na-tv-slo-1/759439>



Spored: <https://www.rtv slo.si/tv/spored/tvs1/2025-10-17>

19:55: [Vreme](#)

20:00: [SloAV Takšno je življenje: Usodna vitrina, slovenska nadaljevanka, 4/48](#)

20:35: [Japajade šov, zabavno glasbena oddaja](#)

22:05: [Vreme](#)»

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Pozdravljeni, te napovedi pripravljajo v PR-službi.

Vodja Službe za komuniciranje RTV Slovenija Polonca Komar

Smo že popravili. Bralcem se za neljubo napako opravičujemo.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Do napake je verjetno prišlo, ker je bila do začetka nadaljevanke Takšno je življenje oddaja Japajade šov na sporedu ob petkih ob 20. uri. Po spremembi so v Službi za komuniciranje novo uro spregledali, a so napako takoj odpravili in se zanjo opravičili. Zagotovo bodo po opozorilu tudi pozornejši na podobne spremembe.

»Gre za napako STA, ki so jo na RTVS slepo prepisali«

Bralec P. B. je opozoril na napaki v [članku o novem izračunu omrežnin](#), objavljenem na spletni strani rtvslo.si, 29. oktobra:

»Danes ob 16.08 je bil na spletišču RTVS objavljen [članek o omrežninah](#), ki je prirejen [po STA](#), ki je priredila [sporočilo za javnost](#) Agencije za energijo. Spodaj so navedki iz objave MMC, ki jih ne razumem, saj so /.../ skregani med seboj oziroma pomanjkljivo prepisani.

Vodilo članka:

Objavljeni so informativni izračuni omrežnine za nekatere tipične gospodinske odjemalce. **Povprečno gospodinjstvo** bo novembra in decembra letos po novem plačalo **po približno 15 evrov omrežnine**.

Besedilo članka:

Povprečno gospodinjstvo (štiričlansko z letno porabo 4000 kilovatnih ur energije in dogovorjeno močjo 4,2 kilovata v vseh blokih) bo po izračunih agencije novembra in decembra letos po novem plačalo **po približno 18 evrov omrežnine**, brez ukrepa pa bi bil znesek okoli 25 evrov mesečno. Letni znesek omrežnine za takšno gospodinjstvo je lani znašal okoli 222 evrov, letos bi brez ukrepa postopnosti 185 evrov, z ukrepom pa bo 171 evrov.

Gospodinjstvo z nizko porabo (dvočlansko s porabo 2600 kWh energije in 3,6 kW dogovorjene moči) bo novembra in decembra letos po novem plačalo **po okoli 15 evrov omrežnine**, brez ukrepa bi po približno 21 evrov. Takšno gospodinjstvo je po navedbah agencije lani v vsem letu plačalo približno 156 evrov omrežnine, letos bi brez ukrepa 144 evrov, z ukrepom pa bo 132 evrov.

Gospodinjstvo s toplotno črpalko in sončno elektrarno v t. i. shemi net metering (štiričlansko z letno porabo 9000 kWh in dogovorjeno močjo 6,7 kW) pa bo novembra in decembra plačalo **po približno 19 evrov omrežnine**, medtem ko bi brez ukrepa po 30 evrov. Letni znesek omrežnine za takšno gospodinjstvo je lani znašal 95 evrov, letos bi brez ukrepa postopnosti 178 evrov, z ukrepom pa bo 155 evrov.

1. V vodilu je navedeno povprečno gospodinjstvo, navedeni znesek omrežnine pa velja za gospodinjstvo z nizko porabo. Vodilo je zavajajoče in v navzkrižju z vsebino članka. Gre za napako RTVS.

2. Zadnji navedeni primer gospodinjstva s toplotno črpalko in sončno elektrarno ima več kot dvakratno letno porabo povprečnega gospodinjstva, omrežnina zanj pa je le 1 evro višja. Tako gospodinjstvo naj bi za 125 odstotkov višjo porabo od povprečnega gospodinjstva plačevalo le za slabih 6 odstotkov višjo omrežnino. Kako to? Zato, ker v objavi manjka [ključno pojasnilo](#), ki ga je prepisovinar enostavno prezrl.

- **gospodinjstvo na leto proizvede več električne energije, kot jo porabi**, zato je prevzem električne energije iz omrežja na letni ravni enak 0 kWh.

Novinar ga ne bi, saj bi pri navajanju zneskov zaznal nenavadno diskrepanco. Izvorno gre za napako STA, ki so jo na RTVS slepo prepisali.

Naj dodam, da pozoren bralec lahko prvo napako prepozna in iz konteksta sklepa, kaj je res. Druge napake, ki zlahka vzbudi občutek krivičnosti, ne more preveriti drugače, kot da gre po razlago oziroma podatke k viru tega prepisa STA-jevskega prepisa javne objave Agencije za energijo. Takšna je dodana vrednost prepisovinarstva državne STA in javne RTVS.«

Uredništvo MMC RTV SLO

Napako smo popravili, pri gospodinjstvu s toplotno črpalko in sončno elektrarno pa dopisali pojasnilo. Za napako se opravičujemo.

Bralec se je odzval:

»Hvala za odgovor in nagel popravek.«

ODGOVOR VARUHINJE

Bralcu se zahvaljujem za opozorilo, uredništvu pa za hiter popravek in vnos ure popravka.

»Prikrito oglaševanje za privatne firme«

"Izbor najboljšega slovenskega proizvodnega podjetja v organizaciji časnika Finance"

<https://www.rtvsl.si/gospodarstvo/tovarna-leta-je-adria-mobil/761067>« (S.)

ODGOVOR VARUHINJE

V tem primeru ne gre za prikrito oglaševanje, niti za oglaševanje. Ne gre za promocijo izdelkov in spodbujanje bralcev k nakupu, temveč za članek s področja gospodarstva. Bralce seznanja z dogodkom – osmim izborom najboljšega slovenskega proizvodnega podjetja, ki ga je organiziral časnik Finance. Na izboru je strokovna komisija izbrala tovarno leta, najboljšo inženirsko-razvojno ekipo, najbolj trajnostno naravnano tovarno in uspešen projekt digitalizacije v kategoriji malih in srednje velikih podjetij. V celoti gre za poročanje o strokovno podprtem projektu in dogodku s področja gospodarstva.

»Enobarvnost MMC-ja«

»Na MMC imam pripombo: zelo me moti njegova enobarvnost. Priča smo dolgim intervjujem, danes npr. z ministrom Lukom Mescem, ki je minister za delo. Bi pričakoval, da bo v naslednjem tednu intervju z nekom iz druge polovice prebivalstva RS, imamo dovolj eminentnih strokovnjakov s področja družine in dela na »pomladanski strani«, da bi predstavili razmišljanje vi za vi razmišljanju ministra Mesca. Če pogledam vaše intervjuje, so večinoma z enega brega, ene barve. Mi državljani pa smo približno na pol razdeljeni, dveh in več barv.« (F. T.)

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

V luči volitev prihodnje leto objavljamo intervjuje z ministri ključnih ministrstev, da jih izzovemo glede uresničenih načrtov. Tako smo v preteklih tednih objavili intervjuje z ministroma Sajovicem in Boštjančičem, sledijo še drugi.

Mnenji

»Kar je bilo še nedavno nemogoče in prepovedano, je nenadoma postalo možno in dovoljeno?!«

»Od nedavne spremembe pri nastavitvah piškotkov na spletišču RTVS sem opazil še en fenomen: nenadno vidnost vstavljenih objav na YouTube in na družbenih omrežjih - ne da bi potrdil karkoli in prav tako ob zavrnitvi oziroma izklopu vseh neobveznih piškotkov.

Novejša primera tega skrivnostnega pojava sta včerajšnja objava [v rubriki Zanimivosti](#) (objave na Facebook in fotografija iz te objave) in današnja objava [v rubriki Avtomobilnost](#) (tri povezave na YouTube, namesto na RTV 365!). Kar je bilo še nedavno nemogoče in prepovedano, je nenadoma postalo možno in dovoljeno?! /.../

Mimogrede, še vedno čakam na jasen odgovor, zakaj je dovoljeno v objave Avtomobilnosti vstavljati povezave na YouTube namesto na iste oddaje, ki so v hišnem video arhivu RTV 365.«
(B. P.)

»Od RTVS menda lahko pričakujemo znatno višjo, resnejšo in bolj relevantno raven obveščanja«

»Še enkrat sem pogledal sporno objavo o brezplačnem alkoholu pri Air Canada (op.a.: članek [Air Canada želi z brezplačnim alkoholom privabiti več potnikov - RTV SLO](#)). Dodajam še opazko, ki ponazarja (ne)resnost zabavniškega prepisovinarstva MMC, žal pa tudi Reutersovega prepisovinarstva raznih sporočil za javnost. /.../

Medtem ko je Reuters v naslovu in uvodu članka omenil, da so potniki nezadovoljni, se upirajo dodatnim pristojbinam, je to v MMC preraslo kar v bojkot.

Severnoameriške letalske družbe se spopadajo z bojkotom potnikov, ki jim gre v nos zaračunavanje pristojbin za dodatno prtljago in dodaten prostor za noge.

Bojkot pomeni drastični upad, ki pa ga v verodostojnih virih nisem uspel najti. /.../

Lahko razumem, da Reuters, ki je svetovna agencija in ne ponuja le novic, ampak tudi poslovne informacije, objavi takšno marginalno vest. Kaj ima le-ta, četudi bi bila povsem točno prevedena, za početi v vsebinah MMC, je pa povsem resno vprašanje za tiste, ki naj bi bdeli nad vsebinami RTVS ter skrbeli za izvrševanje nalog in poslanstva RTVS. Za banalne zanimivosti, lajfstajl žurnalizem in babje trače imamo na voljo komercialne medije, ki so na spletu v veliki meri brezplačni.

Od RTVS menda lahko pričakujemo znatno višjo, resnejšo in za našo deželo bolj relevantno raven obveščanja, pa kljub temu MMC nima nobenega za gospodarstvo specializiranega novinarja ali novinarke, ima jih pa kar nekaj, ki se ukvarjajo z zabavo, zanimivostmi, znanimi in lajfstajlom.«
(B. P.)

II. UPORABNIŠKE VSEBINE

Varuhinja je prejela 27 odzivov uporabnikov glede komentiranja na spletni strani rtvslo.si. Večina se ni strinjala z umikom oziroma izbrisom komentarja, nekaj uporabnikov pa je opozorilo, da niso dobili pojasnila, zakaj je bil njihov komentar umaknjen. Tem je varuhinja

napisala, naj naslednjič vprašanje administratorju pošljejo hkrati tudi njej v vednost. Dva uporabnika sta se pritožila nad blokiranjem uporabniškega imena.

»Administratorja opozorite, da mi je po vaših pogojih komentiranja dolžan odgovoriti«

Uporabnik **V. S.** je administratorja MMC-ja prosil za pojasnilo glede izbrisa komentarja. Ker odgovora kljub ponovnemu pozivu ni prejel, se je obrnil na varuhinjo:

»Ker še vedno čakam na odgovor administratorja, zakaj so mi bili komentarji izbrisani, vas prosim, da administratorja opozorite, da mi je po vaših pogojih komentiranja dolžan odgovoriti.«

Varuhinja je uporabniku dan po tem, ko je prejela njegov odziv, posredovala odgovor administratorja in dopisala, naj v prihodnje vprašanja pošlje administratorju in njej v vednost sočasno.

Administrator MMC RTV SLO

Gospodu smo že večkrat pojasnili pravila in ne moremo dnevno komunicirati o enih in istih rečeh. Tudi komentarji, za katere sprašuje, niso primerni za objavo (izven teme, neprimerni):

/.../

Iz pravil:

2. Različna mnenja in njihovo primerjanje so bistvo vsake spletne razprave, zato ne bom osebno besedno napadal, grozil, žalil in blatil souporabnikov, avtorjev in drugih ljudi.

6. Na forumu ter v komentarjih novic in blogov se bom držal tematike novic, bloga ali foruma. Debate ne bom preusmerjal na drugo tematiko in sporočila, ki z izvirno temo niso vsebinsko povezani.

PROGRAMI ZA NARODNI SKUPNOSTI

I. TV CAPODISTRIA

Tuttoggi I, 20. 10.: »Protestiram ob nedopustni rabi neobstoječega krajevnega imena San Pietro del Carso za Pivko«

Dva gledalca sta opozorila na uporabo krajevnega imena "San Pietro del Carso" za Pivko v napovedniku in prispevku o streljanju v Pivki v dnevnoinformativni oddaji [Tuttoggi I, 20. oktobra](#), (sliki spodaj):

Napovednik na 0.26



Prispevek na 8.40.



»V današnji oddaji (20. 10. 2025) sem med oddajo Tuttoggi, na sporedu na TV Koper, naletel na dokaj neprimerno vsebino (slika v prilogi). V prispevku o streljanju v Pivki se je na ekranu izpisalo ime "San Pietro del Carso".

Naj vas spomnim, da se je sledeča terminologija pojavila kot direktna posledica fašističnega zakona 800/1923, v obdobju, ki je našemu narodu prineslo veliko trpljenja in gorja in ko se je tretjina slovenskega naroda znašla v fašistični Italiji. Originalno ime, Šentpeter (iz katerega potem poitalijančeno poimenovanje San Pietro sul Carso), je bilo leta 1952 spremenjeno v Pivka na podlagi "Zakona o imenovanju naselij in označevanju trgov, ulic in zgradb" iz leta 1948. Uradno italijanska različica ne obstaja, saj se Pivka ne nahaja na dvojezičnem oz. narodnostno mešanem območju, ki ga določa Ustava republike Slovenije.

Poleg tega gre očitno za poskus ovrednotenja in legalizacije pravno neobstoječega poimenovanja kraja v Sloveniji in na to, da napačno informacijo podaja javna televizija (torej financirana s strani davkoplačevalcev), je še dodatna obremenilna okoliščina.

Poleg tega pa menim, da je RTV dolžna upoštevati slovensko zakonodajo in posledično tudi slovenska pravno veljavna imena krajev.« (E. S.)

»Odločno protestiram ob nedopustni uporabi, vsaj meni neobstoječega krajevnega imena San Pietro del Carso za Pivko na televiziji, ki je financirana z našim, to je slovenskim denarjem.

Prosim za pojasnilo.« (D. Ž.)

Odgovorna urednica TV-programa za italijansko narodno skupnost Monika Bertok

Italijansko ime San Pietro sul Carso smo uporabili z namenom, da bi našim gledalcev olajšali razumevanje kraja, kjer se je dogodek zgodil. Takšno odločitev smo sprejeli, ker je poslanstvo našega programa predvsem informirati italijansko avtohtono narodno skupnost, ki živi v Sloveniji. Kadar obstaja italijanski ustreznik krajevnega imena, ga v naših programskih vsebinah uporabljamo skupaj z uradnim slovenskim imenom. Ob tem želim poudariti, da ime San Pietro sul Carso izvira iz obdobja pred 20. stoletjem, ko se je Pivka imenovala Šentpeter in to nima nikakršne povezave s totalitarnimi režimi prejšnjega stoletja. Gre za zgodovinsko krajevno ime, ki je bilo v 19. stoletju pogosto uporabljeno, kot je razvidno iz priloženih zgodovinskih virov, vključno s tistimi iz časa Habsburžanov.

Iskreno nam je žal, če je uporaba tega krajevnega imena koga prizadela. Naš namen nikakor ni bil obujanje spominov na pretekle tragične dogodke ali povzročanje nelagodja pri večinskem prebivalstvu Slovenije.

V našem programu prav tako redno uporabljamo krajevna imena v italijanskem jeziku, kot so na primer Postumia (Postojna), Lubiana (Ljubljana), Plezzo (Bovec), Caporetto (Kobarid), itd. Logika uporabe teh imen je enaka, kot se uporabljajo imena italijanskih krajev v slovenščini, kot na primer Benetke (Venezia), Videm (Udine), Tržič (Monfalcone), Trbiž (Tarvisio), itd.

Varuhinja je (tudi na podlagi odzivov) presodila, da gre za zelo občutljivo vsebino, ki ima tako jezikovne kot tudi širše družbene in zgodovinske vidike. K temu prispeva zlasti dejstvo, da je Primorska v času fašizma doživela italijansko zasedbo in nasilno poitalijančevanje, tudi imen naselij. Zato se je za pojasnila obrnila na jezikovne svetovalce RTV Slovenija, Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen in na dr. Boruta Klabjana, znanstvenega svetnika na Inštitutu za zgodovinske študije ZRS Koper in rednega profesorja na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani za področje novejših in sodobnih zgodovine. Slednjega je prosila za strokovno oceno rabe italijanskega imena za kraje na Primorskem v medijih v primerih, ko govorijo o aktualnem dogajanju in za oceno, ali je potrebna (primerna) večja previdnost in občutljivost medijev za rabo imen, ko raba italijanskega imena ni več v splošni rabi in ko lahko zbudi pri gledalcih asociacijo na obdobje fašizma.

Jezikovni svetovalci RTV Slovenija

Jezikovna služba za slovenski jezik ne more presojati o rabi imen za slovenske kraje v tujem jeziku, saj je mogoče, da ima ta jezik za omenjene kraje svoja imena, tako kot v slovenščini za npr. italijanske kraje uporabljamo slovenske ustreznike, npr. Rim namesto Roma, Benetke namesto Venezia, Videm namesto Udine, San Remo namesto Sanremo itd. Na dvojezičnem območju se v uradnih dokumentih navedeta krajevni imeni v obeh jezikih, v medijih pa odvisno od skupnosti, ki jo vsebina nagovarja. Tudi če dandanes načeloma ni razloga, da bi se za slovenski kraj v tujejezični oddaji uporabilo v preteklosti rabljeno tuje ime, ker kraj ni na dvojezičnem območju in ime zanj hkrati ni eksonim, je raba tujega imena včasih smiselna, namreč, kadar želijo ustvarjalci gledalcu čim bolj približati zgodovinske okoliščine trenutka, ki ga opisujejo, in je izbira pristne toponimije eden od načinov za doseg le-tega.

Ustvarjalci oddaje so presodili, da je raba imena San Pietro del Carso v italijanščini ustaljena in nezaznamovana (torej nepovezana s fašizmom), da gre torej za eksonim, primerljiv s slovenskimi imeni Tržič (it. Monfalcone), Stara Gora (it. Castelmonte), Humin (it. Gemona del Friuli), Pušja vas (it. Venzona), Možac (it. Moggio Udinese), Tablja (it. Pontebba), Matajur (it. Monte Maggiore), Tilment (it. Tagliamento) ipd. O tem pričata članek o italijanskih eksonimih (Sandro Toniolo: Gli esonimi italiani. Bollettino della societa' geografica italiana Roma - Ser. XI, vol. 111, 1986, pp. 283–306.) in geslo na italijanski Wikipedii (https://it.wikipedia.org/wiki/San_Pietro_del_Carso).

Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen pri Vladi Republike Slovenije

Funkcije zemljepisnih imen presegajo le identifikacijo zemljepisnih danosti v prostoru in so zrcalo naravnega prostora, kulturnih okoliščin in zgodovinskega spomina. Zemljepisno imenski korpus med drugim delimo na dva osnovna dela, to sta endonimski in eksonimski.

Endonimi so zemljepisna imena v uradnem oziroma dobro uveljavljenem jeziku na tistem območju, na katerem je locirana posamezna danost, ki jo poimenujemo, na primer Ljubljana v slovenskem jeziku ali Wien (slovensko Dunaj) v nemškem jeziku. Na območjih, na katerih je uradno določena večjezičnost, imamo lahko več endonimov, na primer Koper (slovensko) in Capodistria (italijansko).

Eksonimi so tuja zemljepisna imena oziroma imena v jeziku, ki na območju poimenovane zemljepisne danosti ni uraden ali dobro uveljavljen. Dunaj je na primer slovenski eksonim za Wien, prav tako pa za to ime poznamo eksonime v drugih jezikih, na primer Beč v hrvaščini, Vienna v angleščini in podobno.

Pri rabi obeh vrst zemljepisnih imen zasledujemo smernice, ki so nastale v okviru Organizacije združenih narodov oziroma njene skupine strokovnjakov za zemljepisna imena (UNGEGN). Smernice narekujejo na eni strani zmanjševanje rabe eksonimov, na drugi pa skrb za tiste eksonime, ki so dobro uveljavljeni. Hkrati se države članice OZN spodbuja k pripravi seznamov eksonimov, ki služijo čim bolj enotni rabi in so hkrati lahko podlaga za njihovo standardizacijo. Kolikor nam je znano, seznama italijanskih eksonimov sicer ni, zato o uveljavljenosti imena San Pietro del Carso ne morem soditi. Dejstvo je, da je bilo izvirno ime naselja **Pivka** Sveti Peter (iz arhivskih virov: St. Peter, 1826; St. Peter, 1880; St. Peter, 1914; St. Peter na Krasu, 1950). Leta 1952 je bilo ime skladno z ideološko naravnano akcijo umikanja svetniških imen spremenjeno v Pivka. Po osamosvojitvi so nekatera tedaj spremenjena imena dobila nazaj stare oblike, vendar se pri Pivki to ni zgodilo.

Italijanska oblika imena je nastala s prevodom slovenskega izvirnika. Sicer obstajajo italijanske imenske oblike za številna naselja v Sloveniji. V nekaterih primerih imajo italijanske imenske oblike status endonima, na primer Pirano (slovensko Piran), pri drugih pa status eksonima, na primer Lubiana (slovensko Ljubljana).

Ime San Pietro del Carso ima lahko le status eksonima, ker na območju Pivke italijanščina ni uradni jezik. Glede na to dejstvo se sicer skladno s smernicami OZN spodbuja rabo endonima Pivka, vendar je, če je med italijansko govorečimi ime San Pietro del Carso dobro uveljavljeno oziroma prepoznano in raba tega imena ne povzroča šuma v komunikaciji, tudi raba italijanskega

eksonima v italijanskem jeziku dopustna.

Prof. dr. Borut Klabjan, redni profesor za področje novejših in sodobnih zgodovine na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in znanstveni svetnik Inštituta za zgodovinske študije ZRS Koper

Zahvaljujem se vam, da ste se obrnili name za ubadanje z vprašanjem, ki še zdaleč ni, kot sami ugotavljate, samo predmet jezikoslovne stroke, ampak ga je potrebno uokviriti v širši kontekst, zgodovinski in siceršnji. Po eni strani je odgovor na vaše vprašanje relativno enostaven in pritrdilen: prav gotovo je potrebna previdnost in občutljivost medijev za rabo takih imen. O tem govorijo že sami odzivi gledalcev. A če se nekoliko bolj poglobimo, je vprašanje vse prej kot enostavno in bi terjalo daljšo raziskavo in analizo. Na tem mestu lahko samo načnem nekaj vidikov, ki se pojavljajo v odgovoru odgovorne urednice:

1. Nisem prepričan, da je ime San Pietro del Carso v rabi med pripadniki italijanske avtohtone manjšine v Sloveniji.
2. Primeri, ki jih urednica navaja kot paralelno logiko uporabe (Trbiž, Videm itd.) ne morejo veljati, saj gre za območja slovenske avtohtone naselitve, Benetke pa imajo status svetovne metropole, kot je, recimo, London ali Dunaj, ki imata svojo različico v vseh jezikih. Pivke ni mogoče primerjati z navedenimi primeri.
3. To, da se ime pojavlja že v habsburškem času, samo po sebi še ne pomeni, da ga lahko uporabljamo nekritično. Čeprav je fašizem pojav dobe po prvi svetovni vojni, ni mogoče prezreti, da ima svoje korenine tudi v nacionalistični nestrpnosti iz habsburškega obdobja.

Če sklenem: menim, da je obnavljanje italijanske toponomastike neprimerno oziroma se mi zdi smiselno, da bi v takih primerih italijanskemu poimenovanju vsaj dodali slovensko ime kraja.



ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Odgovorni urednici in vsem strokovnjakom se zahvaljujem za pojasnila, gledalcema pa za odziva, saj sta sprožila koristno razpravo o italijanskih imenih (eksonimih) za kraje v Sloveniji, ki niso na dvojezičnem območju.

Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen navaja, da se, skladno s smernicami OZN, spodbuja rabo imena Pivka, dopustna pa je raba italijanskega imena San Pietro del Carso, če je med italijansko govorečimi to ime dobro uveljavljeno. Več navedb in dejstev pa kaže, da temu ni tako. Navajam tri:

1. V primeru oddaje *Tuttoggi* je pomembna predvsem uveljavljenost imena med pripadniki italijanske narodne skupnosti v Sloveniji, ki jim je oddaja namenjena. Odgovorna urednica uporabe italijanskega imena ni utemeljila z razširjenostjo italijanskega imena, temveč s tem, da obstaja **italijanski ustreznik slovenskega krajevnega imena**, pri čemer je bil ta ustreznik **pogosto uporabljen predvsem v 19. stoletju**, ko je bil tudi v slovenščini v rabi izraz **St. Peter**. Leta 1952 pa je bilo tedanje ime **St. Peter na Krasu** spremenjeno v ime **Pivka**.

Od takrat dalje so bili tudi pripadniki italijanske narodne skupnosti pogosto izpostavljeni imenu **Pivka**, tudi zaradi geografske bližine, pomembnih dogodkov v Pivki med vojno za Slovenijo, podjetja Pivka perutninarstvo, širše znanega Parka vojaške zgodovine Pivka in drugih vsebin, ki nosijo ime Pivka.

2. Tudi priznani zgodovinar podvomi, da je italijansko ime za Pivko razširjeno med sedanjimi generacijami avtohtone italijanske manjšine v Sloveniji.

3. Da je ime Pivka prepoznano tudi med pripadniki italijanske narodne skupnosti, kaže tudi poročanje Radia Capodistria, radijskega programa RTV Slovenija za italijansko narodno skupnost o istem tragičnem dogodku v Pivki. Na dan dogodka, 20. oktobra, je v vseh treh radijskih poročilih (*I fatti del giorno - 1. edizione, I fatti del giorno - 2. edizione, Il giornale della sera*) poročal o dogodku v Pivki: »... questa mattina a Pivka ...«. V nobeni oddaji ni bilo navedbe italijanskega eksonima San Pietro del Carso:

<https://radiocapodistria.rtv slo.si/podcasts/i-fatti-del-giorno/106615679/175168105> (na času 5.44),

<https://radiocapodistria.rtv slo.si/podcasts/i-fatti-del-giorno/106615679/175168164> (na času 16.20)

<https://radiocapodistria.rtv slo.si/podcasts/il-giornale-della-sera/106615841/175168248> (na času 19.15).

Menim, da je uporaba italijanskega eksonima San Pietro del Carso povsem utemeljena in upravičena v primerih, ko medij, namenjen italijanski narodni skupnosti, govori o ljudeh ali dogajanju v času, ko je Pivka nosila ime Sveti Peter.

Za dogodke po letu 1952 pa pri rabi eksonimov priporočam:

- doslednejše spoštovanje stališča Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen, ki razlikuje med priporočljivo in dopustno rabo
- večjo občutljivost pri rabi eksonimov, ki upošteva tako priporočila OZN za zmanjševanje rabe eksonimov kot tudi zgodovinski kontekst, ki je na Primorskem zaznamovan z obdobjem italijanske zasedbe in poitalijančenjem imen slovenskih krajev, zaradi česar vsaka raba italijanske različice, četudi dobronamerna, hitro vzbudi med slovenskim prebivalstvom spomine na boleče obdobje fašizma.

RTV SLOVENIJA

I. JEZIKOVNA KULTURA

Vreme ob 13h, 24. 10.: »Prehitro in nerazumljivo podajanje vremenske napovedi«

Gledalec M. S. je je opozoril na nerazumljiv govor v rubriki [Vreme ob 13h](#), v petek, 24. oktobra, na TV SLO 1:

»V 1. dnevniku TV SLO ob 13. uri je ne vem kdo iz meteo.si prehitro prebral vremensko napoved, kar je nesprejemljivo za veliko večino gledalcev TV SLO. Prosim, če jih lahko opozorite, naj se jim nikamor ne mudi oziroma naj najdejo ljudi, ki bodo znali normalno prebrati vremensko napoved.«

Urednica Uredništva dnevnoinformativnih oddaj TV Slovenija Maša Tomažin Hladen

Takšen posnetek smo dobili z Arsa, jih bomo opozorili.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Na rtvslo.si in v ogledu za nazaj na TV SLO 1 sem si ogledala rubriko Vreme, ki je bila na sporedu v petek, 24. 10., ob 12.59. Res je bil govor prehitel in zato težko in vsekakor premalo razumljiv. RTV Slovenija pa je po Zakonu o RTV Slovenija, s Programskimi standardi RTV Slovenija in s Poklicnimi merili in načeli novinarske etike v programih TV Slovenija dolžna skrbeti za slovenski jezik in zagotavljati jezikovno odličnost v vseh predvajanih programih.

Odgovor urednice Uredništva dnevnoinformativnih oddaj TV Slovenija kaže, da prehitrega govora ni zakrivila TV Slovenija. Še pomembneje pa je, da je uredništvo takoj ugotovilo razlog in opozorilo ARSO. Prepričana sem, da bodo na agenciji raziskali, ali je bil vzrok prehitel govor ali tehnična pohitritev posnetka in v prihodnje dostavljali neoporečne izdelke in bodo vse rubrike Vreme jezikovno zgledne.

Sicer sem na rubriko Vreme lani prejela kar nekaj pripomb glede skromne vsebine in tudi hitrega govora (tudi ko je normalen), zato sem v [Priporočilih za PPN 2026](#) med drugim zapisala: **»Vsaj ena vremenska rubrika na dan naj bo dovolj dolga, da omogoča podrobnejšo predstavitev vremena** za posamezne dela Slovenije in v njeni soseščini ter druge sezonske ali dnevne posebnosti.« Priporočilo ponavljam uredništvu tudi sedaj.

Sklepam namreč, da je hiter in zgoščen govor v rubriki [Vreme](#) tudi posledica kratkega časa, ki je v programski shemi namenjen tej rubriki. Čeprav je v spored vpisana ob 12.55, je dejansko na sporedu kasneje in dolgo le približno minuto oziroma, kot kaže pregled zadnjega meseca, od 51 sekund do minute in devet sekund.

Kmalu, pozneje, potem ali kmalu, potem, pozneje?

Gledalka **K. N.** je vprašala, kakšen vrstni red zaporedja besed je pri napovedovanju oddaj (bolj) pravilen:

»Ko napovedujete oddaje, ki bodo sledile na TV, napišete KMALU, POZNEJE, POTEM. A ne bi moralo biti ravno obratno? KMALU, POTEM, POZNEJE? Tudi v angleščini je kmalu, potem, pozneje, ne pa obratno. A ni tudi razlaga v slovarju za potem, da se rabi za nekaj, kar se zgodi po predhodnem dogodku? Pozneje pa, se mi zdi, da pomeni podobno ali isto kot kasneje, kar izvira iz kasno.«

Vodja Službe za prevajanje, lektoriranje in podnaslavljanje Barbara Müller

Po skrbnem posvetovanju je naša služba 19. 1. 2023 poslala spodnje priporočilo, pri katerem smo tehtali med slovarskim pomenom besed in preglednostjo in strukturo napovedi programa. Kot je razvidno spodaj, je bil tretji line-up iz januarja 2023 poznejši dodatek prvima dvema (iz novembra 2022). Pri njegovem oblikovanju smo bili zelo omejeni, treba je bilo upoštevati skladnost z obstoječima prvima dvema različicama in poiskati besedo, ki bo nadgradila zaporedje kmalu-pozneje.

Povsem pravilno bi bilo tretjo različico oblikovati tudi tako, kot predlaga gledalka, vendar bi se s tem podrla struktura oz. zaporedje napovedi, kar bi lahko povzročilo zmedo.

Strokovni sodelavec za področje vizualne podobe:

»Po lansiranju novih grafičnih elementov za napovedovanje vsebin razmišljamo o bodoči nadgradnji.

Konkretno gre za naslednjo verzijo line-upa (obstoječa vsebuje stopnjevanje SLEDI – KMALU – POZNEJE), ki bi se začela z vsebino, ki ne sledi takoj (npr. KMALU – POZNEJE - KASNEJE).

Prosim za pomoč pri izboru primernih besed.«

»V oddelku (op. avtorja: za prevajanje, lektoriranje in podnaslavljanje) predlagamo različici, pri katerih sta drugi par prvega trojčka in prvi par drugega trojčka identična, saj bi to pripomoglo k preglednosti, in sicer:

(1) SPREMLJATE – SLEDI – KMALU

(2) SLEDI – KMALU – POZNEJE

Zdaj v bistvu iščemo četrto besedo. Predlagam POTEM, ki je kot ena od možnosti »izpadel« v prvih dveh kombinacijah.

Bomo torej imeli trojni trojček?

(1) SPREMLJATE – SLEDI – KMALU

(2) SLEDI – KMALU – POZNEJE

(3) KMALU – POZNEJE – POTEM«

O pravilni rabi nedoločnika in namenilnika ter o rabi besedne zveze »temu ni tako«

Gledalka D. H. se je odzvala na rabo nedoločnika in namenilnika na Radiu in TV Slovenija, zmotila jo je tudi raba besedne zveze »temu ni tako«:

»Želim, da se sistemsko pristopi k boljši rabi jezika. Ni moj namen, da bi se po vsaki napaki lotili posameznika, ki je storil napako, temveč:

- *da se z ustreznimi obvestili zaposlenim sporoči, katerim napakam se naj izogibajo,*
- *da se naj pripravi kakšen krajši prispevek, ki bo govoril o tem, kako se naj ljudje izognejo besedni zvezi »temu ni tako« in ki bo govoril o rabi nedoločnikov, namenilnikov, da ne bomo več poslušali »šla je dvigniti denar«, »so šli menjati obuvala«.*

K temu, da se vam spet oglasim, me je spodbudil bližajoči se praznik, dan reformacije, saj so dogodki iz tistega časovnega obdobja zelo pomembni za naš jezik, pa je treba zanj tudi nekaj storiti. Nekaj primerov:

- *Val 202, 21. 9. 2025, okrog 13.15, v delu športne vsebine pred Kristijanom Čehom sem slišala: »so šli menjati obuvala«,*

- *oddaja Vem na TV, 25. 9. 2025, »šla je dvigniti denar«.*

/.../«

V imenu Jezikovnih svetovalcev RTV Slovenija Rok Dovjak

Hvala za poslano, temo rabe namenilnika bomo uvrstili v enega od prihodnjih jezičnikov.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Vaše pripombe so padle na plodna tla. Lektorji bodo programske ustvarjalce seznanili s pravilno rabo namenilnika v Jezičniku, ki je namenjen prav opozorilom na slabe jezikovne prakse in spodbujanju boljših jezikovnih izbir.

Pravilna izgovorjava priimka Jourova

Gledalec P. S. je vprašal, zakaj na TV Slovenija izgovarjajo priimek češke političarke Věre Jourove Jurova:

»Věra Jurov^á, (prononcé en tchèque: /'vjera 'jourova:/), née le 18 août 1964 à Třebíč, est une femme politique tchèque membre d'ANO 2011. Elle est ministre du Développement régional en 2014, poste qu'elle occupe jusqu'à sa nomination à la Commission européenne en novembre 2014.

Sprašujem se, zakaj televizijski govorci izgovarjajo Jurova?»

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

RTV Slovenija je z več zakoni zavezana skrbeti za odličen jezik, tudi ali še zlasti v govorni obliki, kjer je marsikomu zgled. Jezikovni svetovalci na RTV Slovenija so v pomoč programskim ustvarjalcem zasnovali spletno mesto [Govorni pomočnik](https://govornipomochnik.rtvlo.si/vera-jourova/), na katerega nalagajo primere pravilne izgovorjave besed z različnih področij, tudi imen politikov. Tako je mesto v Govornem pomočniku našla tudi Vera Jourova, ob zapisu imena in priimka je tudi pravilna izgovorjava:

<https://govornipomochnik.rtvlo.si/vera-jourova/>.

Novinarji, voditelji, napovedovalci in drugi programski ustvarjalci RTV Slovenija so zavezani k pravilni izgovorjavi besed, v pomoč jim je Govorni pomočnik, zato ni razloga ali opravičila, da bi priimek Jourove izgovarjali napačno. Če se pri izgovorjavi v živo zgodi nekoliko napačna izgovorjava, je to še sprejemljivo, če nekdo redno izgovarja priimek napačno, pa ne.

Tarča, 16. 10.: »Invazivna raba predlogov: iz -> na«

Gledalec B. P. se je odzval na napačno rabo predlogov v [Tarči, 16. oktobra](#):

»Verjamem, da ste bili že večkrat deležni mojih pritožb na račun napačne rabe predlogov, ki iz pogovornega jezika z napačno, ležerno izgovorjavo, vedno bolj vdira tudi v pisne izdelke MMC in drugod. Najpogosteje gre za besedno zvezo "dvig cen/plač iz x evrov na y evrov", pogosto tudi za "poročilo iz konference/koncerta/sejma", čeprav je bil novinar/ka na prireditvi in poroča z nje ali o njej.

Čudovit primer tega je zaslediti v prispevku Klemna Košaka v najnovejši Tarči ([na 36.45](#)): "Reforma dviguje upokojitveno starost ... **iz 60 let na 62 let ... iz 65 na 67 let**." Pustimo ob strani zatipk, saj na vrhu zaslona piše "Pogoji za **starnostno** upokojitev". Malo kasneje se zadeva ponovi celo v pisni obliki: "dvig odmerne odstotka **iz 63,5 na 70 odstotka**".

/.../ Menim, da so to težave, ki bi se jim morale ustrezne službe javnega zavoda RTVS bolj posvetiti in tudi ustrezno ukrepati. Bojim se namreč, da se ob današnjem statistično-liberalno-

populističnem odnosu do jezika, "ki je živ in metaforičen", zna ta pogovorna raba preliti v pisno in nato prek statistične obdelave zbirk objav postopoma celo kodificirati v slovarjih.

In tako bo kljub temeljni nelogičnosti nekoč morda povsem uradno možno nekaj dati v stol in vzeti s stola, ali dati na mizo in vzeti iz nje. In to bomo morali, ne pa mogli storiti, ali pa bodo otroci mogli, ne pa morali hoditi v šolo.

To pisanje pošiljam v vednost novinarju, ker sem ga izpostavil zaradi okoliščin, čeprav ta napaka ni samo njegova, ampak je žal pogosta pri mnogih njegovih sodelavkah in sodelavcih v programih RTVS.«

Novinar oddaje Tarča Klemen Košak

Najlepša hvala za opozorilo. Bom v nadaljnje bolj pozoren.

Gledalec se je odzval:

»Najprej hvala gospodu Košaku za prijazen odziv. Tudi najboljši ljudje imajo omejene zmožnosti, zato od novinarjev ne pričakujem tolikšne jezikovne odličnosti kot od tistih, katerih poglavitno delo je branje vesti in vodenje ali povezovanje oddaj. Raje imam dobre prispevke preiskovalnih novinarjev, ki so v Tarči zelo pogosti, kot pa jezikovno popolnost vsebinske praznosti.

Pa vendar gre za epidemijo, ki jo lepo ponazarja današnji primer vesti STA, ki je brez zaznave in popravka napake prišel v več medijev.

[Trump je v nedeljo na poletu iz Floride v Washington menil, da je Rusija že zasedla "približno 78 odstotkov ozemlja".](#)

Takšna raba predlogov je že skoraj vsakdanji pojav in kaže, da mnogi sploh ne vedo, da nekaj pišejo narobe. Zadeva postane prav boleča, ko gre za prepisovinarstvo in ne novinarstvo. Ko se ob golem prepisovanju zanemari jezikovne temelje, je najbolje ugasniti luč.«

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Novinar se je odzval zelo hitro in profesionalno. S šaljivimi primeri ste nakazali, v kakšno smer bi lahko šel razvoj jezika, če bi do njega zavladal preveč brezbržen pristop. Toda RTV Slovenija se zaveda svoje vloge pri razvoju jezika. Zelo pomembno delo pri tem opravljajo jezikovni svetovalci, ki se redno odzivajo na zaznane nepravilnosti in odklone v rabi jezika, pripravljajo delavnice in obvestila programskim ustvarjalcem. Zato jim bom poslala tudi vaše pripombe.

Mnenja

»Bodimo vendar ponosni, da se regata sme ("mora") imenovati tudi Barkovljanka!«

»Informativnemu programu TV SLO in novinarki Špeli Lenardič, javljajoči se v živo iz Trsta v Dnevnik ob 13h na TV SLO, gre pohvala za rabo slovenskega poimenovanja Barkovljanka največje, svetovno znane jadrane regate Barcolane v Trstu: <https://365.rtvsl.si/arhiv/prvi-dnevnik/175166123>.

Da država Slovenija in njena nacionalna televizija (še) diha v širokem demokratičnem duhu, potrjuje stališče samostojnega športnega uredništva TV SLO o njihovi rabi poimenovanja

Barcolana (niti mimobežno ne omenijo Barkovljanke!), pri čemer se sklicujejo na »čvrsto« stališče redaktorice in lektorice na nacionalni RTV SLO.

Športnemu uredništvu TV SLO na čelu z urednikom g. Gregorjem Peternelom, posebej pa redaktorici ter lektorici na RTV SLO, v seznanitev in tehten razmislek, pošiljam članek (29. 9. 2025) iz v Trstu izhajajočega Primorskega dnevnika o – v kamen vklesanih – slovenskih ledinskih imenih v tržaškem naselju Barkovlje. Enako gre ta razmislek tudi odgovorni urednici spletnega portala MMC RTV SLO ter odgovornima urednikoma prvega in drugega programa Radia Slovenija, vsi so med prejemniki tega e-pisma:

<https://www.primorski.eu/trzaska/barkovljani-postavili-24-tabel-z-imeni-zaselkov-EY1991204>.

Ali je to zdaj v domovini, v matici, šteto za čudno, sila nenavadno ravnanje rojakov?

Slabih 14 dni je komaj minilo od odkritja teh napisnih plošč v slovenščini, v Barkovljah, na zahodnem delu Trsta, kjer tam živeči rojaki tako uporno branijo slovensko poimenovanje ulic. Leta 2025! To pa ne gre v korak s »svetovljanstvom« športno-lektorskega dela ekipe na RTV SLO, kajne?!

Da nisem noben starokopitnež, vnovič zapišem: Nikoli nisem bil zoper ime regate Barcolana, le trdno branim stališče, da v našem jezikovno-kulturnem prostoru bodimo vendar ponosni, da se regata sme ("mora") imenovati tudi v slovenskem jeziku: Barkovljanka! Ob italijanskem imenu Barcolana. /.../

Tudi tržaški pisatelj, v dejanjih izkazan domoljub, spoštovani g. Boris Pahor (živel je na Kontovelu, na strmini zahodno od Barkovelj proti Grljanu), je ves čas podpiral, ob imenu regate Barcolana, tudi slovensko ime: Barkovljanka.

In ne nazadnje: Za osnovno človekovo pravico - govoriti v maternem/v slovenskem jeziku, so naši ljudje mučeniško umirali! Naš Ferdo in tovariši Franjo Marušič, Alojz Valenčič in Zvonimir Miloš že leta 6. septembra 1930 v Bazovici! Njim je na žalost sledilo naših pet ustreljenih junakov na Opčinah (15. 12. 1941), ter tisoči v času NOB!

Medklic: Koliko smo danes, v vsakdanu počasi iztekajočega leta 2025, v dejanjih, Slovenke in Slovenci, »visoko narodno zavedni«, pričata dva dogodka s 100 % »slovenskim« poimenovanjem prireditve/-ve. In to v našem, jezikovno-kulturno-medijskem prostoru!

Dvomim, da bo kdo sploh ukrepal, npr. Inšpektorat za kulturo in medije RS (IRSKM) in/ali Tržni inšpektorat RS (TIRS)! Pa bi morala, skladno s svojimi zakonskimi pristojnostmi. Komu je sploh še mar v Sloveniji lanska, v državnem zboru soglasno sprejeta(!) novela Zakona o javni rabi slovenščine (ZJRS)?! Komu? <https://www.gov.si/novice/2024-04-03-novela-zakona-o-javni-rabi-slovenscine-soglasno-sprejeta/>

Prvi takšen primer je navedba potovanja jadronic iz slovenskega koščka morja do Trsta, z imenom Go to Barcolana from Slovenia!?

<https://www.jadralni-klub.si/go-to-barcolana-from-slovenia/>

Drugi takšen primer je, (sicer vsa čast kolesarju Tadeju Pogačarju(!) in današnjemu kolesarsko-družabnemu vzponu s Klanca pri Komendi na Krvavec), ime prireditve, ki je ponovno, 100 % »slovensko«: Pogi challenge!? <https://tadejpogacar.com/sl/blog/s-klanca-v-klanec-pogi-challenge/>

Sredi Slovenije. Na Gorenjskem! Prizadevnim organizatorjem bi verjetno »padla krona z glave«, če bi – narodno ponosno – dopisali na transparente in vabila še izziv?! Pustimo - za hip - ob strani lani soglasno sprejeto novelo Zakona o javni rabi slovenščine (ZJRS), zgoraj omenjeno! Gre vendar za nacionalno zavedanje, za ponos! Koliko ju še premoremo? Iskreno in izkazano v dejanjih!« (M. B.)

»Naslovníkom o naslavljanju«

»Državna tiskovna agencija STA je slovenski medijski prostor [7. oktobra obogatila s poročilom](#) o okrogli mizi o debelosti. Obenem ga je onesnažila z naslednjo povedjo, ki sem jo prebral v [poobjavi tega poročila na spletni strani javnega zavoda RTVS](#):

Strokovnjaki so bili enotni, da je pri govorjenju o debelosti **treba nasloviti stigma**, ki je povezana z debelostjo.

Tovrstno naslavljanje sta pred meseci naslovila lektorja RTVS v podcastu in po njem spisanem [članku z naslovom](#): Globaleščina na RTV Slovenija, kjer naj ne bi "naslavljal težav".

Kljub temu se na spletišču RTVS občasno še kar naslavlja težave, stigme in drugo. Ne le to, tudi po opozorilu s sklicevanjem na njihove hišne jezikoslovce pri [tem naslavljanju trmasto vztraja](#). Zdaj vidim, da tudi STA naslavlja nekaj, kar nima nikakršnega naslova, ne analognega in ne digitalnega, pa tudi podnaslova ne.

Zato na vsa naslavljam poziv k prenehanju naslavljanja zadev, ki jih v slovenščini ne naslavljam, ampak jih obravnavamo, rešujemo, se jih lotevamo, jih odpravljamo, premagujemo, se jim posvečamo itn. Ne bi rad, da bi bil to spopad med naslavljalci in slovenščino, v katerem bi zmagali naslavljalci in ne slovenščina.« (B. P.)

Atacama ali Atakama? S postaje Rakovnik ali iz Rakovnika?

»V vednost vam pošiljam dve pritožbi, ki sem ju oddal kot prijavo napake. Prva je na [objavo o cvetenju v puščavi Atacama](#), druga pa na [vest o skali, ki je bila nastavljena na železniško progo](#).

1. Al' prav se piše Atacama al' Atakama?

"Čilska puščava Atakama ..."

"Čeprav v čilski puščavi Atakama, najbolj suhi nepolarni puščavi na Zemlji, ..."

"... v rdeči in kamniti zemlji puščave Atakama ..."

Ker se Atakama vrsti skozi celotno besedilo, očitno ne gre le za osamljen zatipk. Skrajno čudno pa je, da je med petimi ključniki pod besedilom tudi "Puščava Atacama". /.../

<https://www.rtv slo.si/kljucne-besede?q=Pu%C5%A1%C4%8Dava-Atacama>

2. "... vlak na poti iz Rakovnika proti Ljubljani ..."

1. Rakovnik je definitivno del Ljubljane, zato je trditev nesmiselna, kot če bi zapisali, da je vlak peljal s Prul ali z Vodmata v Ljubljano. Če gre za vožnjo od postaje Rakovnik proti postaji Ljubljana, nimate nobene pravice izpuščati besed in s tem popačiti smisel povedi.

2. Prepričan sem, da se gre na Rakovnik in ne v Rakovnik - kar preverite. Torej je vlak peljal z Rakovnika ali pa s postaje Rakovnik, ne pa iz Rakovnika.« (B. P.)

ODGOVOR VARUHNJE

Preverila sem oba članka in očitno je vaše opozorilo uredništvu obrodilo sadove v pravih zapisih. Žal šele po vašem opozorilu. Razlog več za moje ponovno priporočilo uredništvu, da bi nelektorirane objavili samo članke, pri katerih se res zelo mudi z objavo, vse ostale pa pred objavo. V obeh primerih je šlo namreč za jezikovni in ne za vsebinski napaki, ki bi ju lektorji zaznali in odpravili.

II. TEHNIČNE ZADEVE

Marcel, 13. 10.: »Nerazumljiva oddaja«

Gledalec **M. H.** je v odzivu napisal, da zaradi moteče glasbe v ozadju ne more normalno spremljati oddaje [Marcel: Quo Vadis](#), ki je bila na sporedu 13. oktobra:

»Ponovno se oglašam zaradi problema, ker se ne da normalno spremljati pogovorne oddaje in slediti komentarjem zaradi moteče, monotone glasbe v ozadju, ki ruši koncentracijo spremljanja vsebine. To se dogaja na primer ravno sedaj, ko poizkušam slediti oddaji Marcel. Nemogoče! Ne vem, čemu je potrebno predvajati to motenje sicer zanimive vsebine? Kaj imamo od tega poslušalci? Prosim za strokovno razlago, če sploh obstaja.«

Urednica oddaje Marcel Špela Kožar

Z veseljem odgovorim glede glasbene podlage, saj gre za »nadaljevanje« koncepta Studia City, v katerem so bili vsi studijski pogovori podloženi z glasbo. Sem že reagirala in vsakič znova prosim tonske mojstre, naj znižajo podlago, tako da naj izpostavim, da smo prejeli tudi že zahvalo od nekega gledalca, da je zdaj bolje. Zato se je težko odzvati na povsem nasprotno pripombo drugega gledalca. Verjamem, da bi nekateri gledalci raje brez glasbe, a naročena je bila prav zaradi specifičnosti oddaje.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Odgovoru dodajam, da sem lani prejela več pripomb glede glasbene podlage, v novi sezoni, ki se je začela septembra, sem prejela samo vašo. Za glasbeno podlago se je odločila urednica oddaje. Načeloma gledalce motijo vse glasbene podlage v informativnih oddajah. Kolikor uspešne spremljati oddajo Marcel, se mi zdi v zadnjem času glasbena podlaga res razmeroma blaga. Je pa monotona, a tu smo že na ravni (mojega) osebne okusa, ki ni pomemben.

Vsekakor menim, da je urednica vaš dopis skrbno prebrala in vam tudi pojasnila svoj pogled in trud.

III. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM

Globus, 7. 10.: »... ne moremo prebrati, kaj piše na zaslonu, ne smemo donirati?«

Gledalec S. P. se je odzval na zaključek oddaje [Globus, 7. oktobra](#), ko je voditelj pozval gledalce k donaciji na telefonsko številko, izpisano na zaslonu, a te ni prebral na glas, zato ni dosegla slepih in slabovidnih gledalcev:

»Ogorčen sem nad tem, da je voditelj oddaje Globus v torek, 7. 10. 2025, Seku M. Conde, ob zaključku pozval nas gledalce, da lahko doniramo za Gazo po SMS na številko, ki je zapisana na zaslonu. Ker sem že imel pripravljen mobilni telefon, da bi doniral, me je njegova navedba, da lahko doniramo na številko, ki je zapisana na zaslonu, udarila, kot da bi mi primazal klofuto! Ali se res ne zaveda, da je oddaja predvajana vsesplošni javnosti, ne zaprtemu krogu tistih, ki imajo zdrav vid?

Ne razumem, zakaj je potrebna takšna selekcija donatorjev? Kaj vsi, ki nimamo najboljšega vida in ne moremo prebrati, kaj piše na zaslonu, ne smemo donirati? Tudi moja žena bi poslala SMS donacijo, a prav tedaj ni imela očal pri sebi, da bi lahko prebrala številko na zaslonu.

Da pa TV SLO ni sposobna zagotoviti branih ali vsaj zvočnih podnapisov, ko govorijo tuji govorci, pa je že smešno ponavljati! Nekaj prispevkov s tujimi govorci ste imeli zvočno podnaslovljenih, vseh pa ne! Zakaj ne? Ali mislite, da nismo vredni biti obveščeni o pomembnih temah in vsebinah?

Kako se to dejstvo o nedostopnosti nekaterih TV-vsebin v imenovani oddaji, gledalcem, ki ne vidijo brati podnapisov, sklada s temeljno človekovo in ustavno pravico o obveščenosti in svobodni izbiri informacij ter s 14. členom Ustave RS?»

Urednica Uredništva zunanje političnih oddaj TV Slovenija Marta Razboršek

V zunanje političnem uredništvu se bomo v prihodnje potrudili izgovoriti celotne številke, izpisane na zaslonu, tudi številke, na katere lahko pošljejo pomoč prebivalcem.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Zahvaljujem se vam za opozorilo, poslala sem ga tudi odgovorni urednici Informativnega programa, da bi tudi v drugih uredništvih v podobnih primerih (na primer oddaja Tednik), ko se na zaslonu izpiše telefonska ali kakšna druga številka, to prebrali. Verjetno bo potrebno še kdaj opozoriti na kakšno številko, ki ne bo prebrana, z vztrajnim opozarjanjem pa lahko postane branje zapisanih števil ali drugih napisov samodejno, slepi in slabovidni pa z vsebino seznanjeni enako kot videči.

Glede zvočnih podnapisov sem na spletni strani dostopno.si preverila, katere oddaje jih imajo. Oddaja Globus je opremljena z zvočnimi podnapisi, tudi oddaja [Globus, 7. 10.](#), je bila. Če nisem česa spregledala, so bili zvočno podnaslovljeni vsi sogovorniki v tujih jezikih. Manjkale pa so zvočne navedbe (ime, priimek, funkcije) nekaterih sogovornikov, kot sta nekdanji ameriški predsednik Joe Biden, visoka zunanje politična predstavnica Evropske unije Kaja Kallas in še več drugih.

Brez navedb imen in funkcij sogovornikov je vsebina za slepe in slabovidno zelo pomanjkljiva. V nekaterih oddajah (npr. Tarča) voditeljica ob nagovoru sogovorniku pove, koga nagovarja in zato tudi slepi in slabovidni lahko nemoteno spremljate vsebino, pri tujejezičnih govornih pa tega večinoma ni in predvidevam, da je za vas to zelo moteče.

Zanimajo me vaša opažanja in vaše želje glede tega (v katerih oddajah to najbolj pogrešate, na kakšen način bi bilo to najbolje izvesti v oddajah, ki niso pogovorne in ki imajo sogovornike v tujih jezikih).

»Oddaja o plezanju Janje Garnbret brez podnapisov«

»V nedeljo, 26. 10. 2025, je bila oddaja na 2. programu TV Slovenija ob 13.30 o plezanju Janje Garnbret brez podnapisov na TTX2? Prosim za pojasnilo.« (B. H.)

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

26. oktobra je bil na TV SLO 2 predvajan del Plezalnega maratona z Janjo Garnbret kot programsko »polnilo«, ki ga TV SLO 2 predvaja, ko nepričakovano odpade kak športni prenos. Kot mi je ustno pojasnila vodja službe za podnaslavljanje v MMC-ju »programskih polnil« ne podnaslavlja s samodejnim podnaslavljanjem, ker prihajajo nepričakovano in bi morali ročno vklapljati samodejno podnaslavljanje (pogosto so namreč programsko »polnilo« glasbeni spoti ali druge vsebine, kjer je samodejno podnaslavljanje dokaj slabo). Razmišljajo pa tudi o tem, da bi za nekatera programska polnila kljub temu ročno vklapljali samodejno podnaslavljanje, sedaj pa tega še ne izvajajo.

Dejansko torej podnapisov pri plezalnem maratonu ni bilo zato, ker je šlo za programsko polnilo.

Pohvala ekipi portala Dostopno.si

»Spoštovana ekipa Dostopno.si.

S tem dopisom želim izraziti močno podporo vašemu portalu Dostopno.si, ki s svojo vsebino, dostopnostjo in predanostjo pomembno prispeva k obveščanju, ozaveščanju in vključevanju vseh ljudi, ne glede na njihove zmožnosti.

Portal Dostopno.si s svojo zasnovo in vsebinami pomembno prispeva k uresničevanju načel vključujoče družbe, saj omogoča dostopnost informacij najširšemu krogu uporabnikov. Zavedati se moramo, da je potreba po dostopnih informacijah raznolika: nekateri posamezniki jih potrebujejo vse življenje, drugi pa v specifičnih življenjskih obdobjih - denimo po poškodbi možganov, ob boleznih, ki vplivajo na kognitivno delovanje, ali v starosti. Prav dostopnost vsebin je temeljni pogoj, da nihče ne ostane izključen iz družbenega dogajanja ter da lahko vsak posameznik ohranja stik z okoljem in aktivno sodeluje v skupnosti.

Vaša prizadevanja za zagotavljanje enakih možnosti dostopa do informacij in vsebin so izjemnega pomena za celotno družbo. S tem ne zagotavljate zgolj informiranosti, temveč tudi krepite zavest o enakopravnosti, spoštovanju raznolikosti in solidarnosti. Portal Dostopno.si je zgleden primer dobre prakse, ki naj navdihuje tako posameznike kot institucije, da sledijo vašemu zavzemanju za razvoj družbe za vse.

Kot specialna pedagoginja še posebej cenim, da so vaše vsebine pripravljene na način, ki je našim učencem razumljiv in dostopen. Prav zato lahko vsak dan skupaj z njimi prebiramo novice in zanimivosti, kar jim omogoča vpogled v aktualno dogajanje, spodbuja radovednost in krepi njihovo socialno vključenost. Portal Dostopno.si tako ni le vir informacij, temveč tudi pomembno didaktično orodje za učenje, razvijanje samostojnosti in za aktivno vključevanje v širšo družbo. Hvaležna sem za vas trud, strokovnost in predanost, s katerimi pomembno prispevate k razvoju bolj odprte in pravične družbe.» (M. M., Center za vzgojo, usposabljanje in izobraževanje Velenje)

Zahvala za portal Enostavno in pobuda za še več dostopnih vsebin

»Pišem vam v imenu Zavoda RISA – v imenu ljudi, ki vsak teden skupaj berejo, poslušajo in razumejo svet prek portala Enostavno.

Naša srečanja so preprosta, v živo ali na daljavo. Pogovorimo se, odpremo stran in si novice preberemo naglas. Nekateri raje poslušajo zvočno verzijo, drugi radi sami sledijo vrsticam. Skupaj ujamemo bistvo. Brez preskakovanja in brez občutka, da smo spet ostali nekje ob robu. Kdo smo "mi"?

Smo govorke in govorci ter bralke in bralci Zavoda RISA iz programov: CKLB – Center za komunikacijo in lahko branje, RISNICA – Neodvisno zagovorništvo za neodvisno življenje in BRLOG – Podpora v skupnosti. V program CKLB je vključenih približno 170 ljudi redno in vsaj 300 občasno na leto. V program RISNICA je vključenih med 170 in 200 ljudi, med njimi smo štiri samozagovorniške skupine (do 48 ljudi), ki se srečujemo vsak teden. V programu RISNICA deluje tudi lahko berljiva spletna aplikacija DIGI-SCENA, kjer je čez leto v »obtoku« 144 ljudi, ki povezave do člankov delijo naprej. Z nami na programih Zavoda RISA so še naši prostovoljci, strokovne delavke in delavci iz centrov za usposabljanje, s posebnih šol in šol s prilagojenim programom, varstveno-delovnih centrov ter nevladnih organizacij. In potem je tukaj še širši krog: bralci našega lahko berljivega spletnega časopisa 20 minut, tujci, ki se učijo slovenščine, starejši in ljudje po možganski kapi ali poškodbi glave (domovi za starejše, s katerimi sodelujemo, Center Korak), ustanove in posamezniki, s katerimi smo povezani prek različnih projektov, učitelji in osnovnošolci. Vse nas skupaj druži eno: želimo razumeti svet okoli sebe.

Ko beremo Enostavno, slišimo stavek, ki nas vedno znova razveseli: "Lažje in prej preberem novice na portalu kot na drugih internetnih straneh."

In še en, ki si ga pogosto predvajamo: "Zelo nam je všeč, da je besedilo tudi zvočno opremljeno, da lahko poslušamo. Odlično."

Radi imamo, da so članki kratki in jedrnat, da fotografije resnično prikazujejo temo in da nas vse skupaj opogumi, da lahko dostopamo, preberemo, razumemo in smo informirani kot vsi. Število ljudi na naših programih in partnerstvih se vztrajno povečuje, kar vidimo na srečanjih, pri naročnikih časopisa in odzivih (več kot 200 naročnikov, od tega mnoge organizacije, ki informacije posredujejo naprej).

Šole, s katerimi sodelujemo, Enostavno uporabljajo pri pouku: v nižjem poklicnem izobraževanju (NPI), prilagojenih programih (NIP), Posebnem programu vzgoje in izobraževanja (PPVIZ) ter v centrih za vzgojo, izobraževanje, usposabljanje in varstvo in varstveno-delovnih centrih. Učitelji

pravijo, da tako novice postanejo učne zgodbe – dostopne, razumljive, uporabne; ljudje z intelektualnimi in drugimi kognitivnimi oviranostmi se nanje lahko dejavno odzovejo.

Morda dodamo še to: v evropskem projektu PAGE smo ocenili, da je v Sloveniji 7.700–8.300 mladih (15–29 let), ki za samostojen dostop do novic in javnih informacij potrebujejo lahki jezik/lahko branje. Enostavno tem mladim in mnogim drugim odpira vrata.

Zato vam želimo predvsem zahvaliti: za uredniško pozornost, za zvočne zapise, za pravi ton. In nežno dodati še eno željo: kako lepo bi bilo, če bi imeli tudi kratke video novičke na spletni strani in po možnosti tudi na televiziji in/ali radiu. Tisto najpomembnejše, povedano jasno in prijazno. Takšne novice so med našimi bralci, ki so pogosto spregledani ali potisnjeni na stran, ko gre za aktualno informiranje, zelo zaželeno, kar potrjuje tudi to, da se število uporabnikov vztrajno povečuje. /../

Hvala, ker z Enostavno zmanjšujete razdaljo med novicami in ljudmi. Hvala, ker nas vidite.

Mnenja uporabnikov portala Enostavno - iz prvih vrst - glas bralk in bralcev:

“Najboljše je kratko in jedrnato in je zanimivo za vse. Da je povedano tisto najpomembnejše.”

“Razlika je med navadnim člankom, tisti je daljši, ta je pa lažji.”

“Lažje in prej preberem novice na portalu kot na drugih internetnih straneh.”

“Boljše se počutim, ko berem te članke.”

“To uporabljamo na samozagovorniških skupinah in tudi sama to uporabljam, ko kaj berem.”

“Zelo nam je všeč, da je besedilo tudi zvočno opremljeno, da lahko poslušamo. Odlično.”

“Fotografije so ustrezne, super je, ker so realne.”

“Teme, ki bi nas zanimale: živali, zdrava prehrana, znani pevci in pevke, planine, gore in narava.”« (S. L., vodja dostopnosti, Zavod RISA)

IV. SPLOŠNO

Pohvala za MMC, pripomba za TV SLO

Bralka in gledalka A. K. se je odzvala na [spletno objavo, 22. 10.](#), in [prispevek v Dnevniku, 22. oktobra](#), o nagradah za najboljše prevode avdiovizualnih vsebin:

»Pohvalno je, da RTV SLO, predvsem MMC, poroča o nagradah za dosežke na področju podnaslovnega prevajanja. Še bolj pohvalno pa bi bilo, če bi na TV Slovenija v prispevku v Dnevniku poimensko navedli vseh šest nagrajencev in nagrajenk in bi bil prispevek celovit in uravnotežen.«

Varuhinja je dopis najprej poslala v. d. urednici Uredništva oddaj o kulturi, saj že precej časa to uredništvo vsak dan pripravi en prispevek s področja kulture za Dnevnik. Vprašala je, ali je vest za Dnevnik pripravilo Uredništvo oddaj o kulturi, ali je bila objavljena v celoti in ali so o podeljenih nagradah morda kaj poročali tudi v oddajah o kulturi.

V. d. urednice Uredništva oddaj o kulturi TV Slovenija Meta Česnik

Vest o omenjenih nagradah smo sprva res načrtovali objaviti v Kulturi, vendar so z Dnevnika javili, da bi jo radi že oni. Redaktorica Kulture je pripravila celovito vest, z vsemi imeni in kolegom

v info tudi posredovala tako besedilo kot že pripravljeno grafiko, vendar uredništvo Dnevnika tega žal ni upoštevalo.

Razumemo bitko s sekundami in da je naštevane imen lahko nekoliko nevhvaležno po TV, najbolj učinkovito je res za MMC, v pisni obliki, da se v miru prebere, a vendar se da tudi za TV, kot sem omenila, z grafičnim prikazom to elegantno rešiti.

Urednica Dnevnika, 22. 10., Brigita Jeretina

Vest o nagradi prevajalki dokumentarnega filma o Sarajevu je napisala avtorica filma Jelena Aščić, ki me je na nagrado tudi opozorila. Šele pozno popoldan sem videla, da je vest napisala tudi novinarka Kulture, vendar sem se odločila, da ohranim prvotno različico.

Žal Kulture o moji odločitvi nisem uspela obvestiti in se za to opravičujem.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Odgovor urednice Dnevnika kaže na **pomanjkljivo komunikacijo uredništva Dnevnika z uredništvom Kulture**, pa tudi na **odločitev urednice za objavo slabše, manj celovite vesti**. Primerjava objavljenega poročila na MMC-ju in vesti v Dnevniku pokaže, da je vest v Dnevniku pomanjkljiva in ne celovita. Društvo slovenskih filmskih in televizijskih prevajalcev je na letni podelitvi nagrad, s katerimi opozarja na pomen kakovostnih prevodov filmskih in televizijskih vsebin, podelilo pet nagrad šestim nagrajencem. Avtorica vesti za Dnevnik pa je izpostavila samo eno nagrajenko, avtorico prevoda dokumentarnega filma, katerega soavtorica je bila sama. Res gre za avtorski film TV Slovenija, vendar so pri poročanju o prevajalskih nagradah bistveni prevodi.

Vse podeljene nagrade za prevode so enakovredne, zato je omemba samo ene nagrajenke in zamolčanje ostalih petih nagrajencev v nasprotju s Poklicnimi merili in načeli novinarske etike v programih RTV Slovenija v točki 1.8 (Pravičnost), ki navaja:

»Nobeno poročilo ali programska vsebina nista poštena, če: ne vsebujeta vseh poglavitnih dejstev; /.../ nevede ali vede zavajata gledalce in poslušalce; /.../«

Ker je vest napisala avtorica filma, katerega prevajalka je bila nagrajena in je v vesti omenila samo to nagrajenko, se pojavi tudi **dvom v spoštovanje** še dveh točk pravilnika o poklicnih merilih:

- **točke 1.2 (Nepristranskost)**, ki navaja: »Nepristranskost je temeljna vrednota v vseh programih RTV Slovenija, ki ji je kot javnemu zavodu zaupano poslanstvo objektivnega obveščanja javnosti. Sporočilo ne sme zavajati poslušalcev in gledalcev. /.../ Uravnoteženo je treba sporočati ali predstavljati bistvena dejstva in stališča ter ohranjati nepristransko in etično razmerje do vseh oseb, ustanov, tem in dogodkov.«
- **točke 1.7 (Neodvisnost)**, ki navaja: »Novinarji RTV Slovenija /.../ pri poslušalcih in gledalcih v ničemer ne smejo ustvarjati občutka, da so pristranski oziroma da je njihova profesionalna integriteta okrnjena.«

Res televizijski medij ni primeren za navajanje množice imen, šest nagrajencev pa je možno navesti na primeren način, pri čemer je v pomoč tudi grafika.

Žal se urednica za to ni odločila, s čimer nosi glavnino odgovornosti za objavo pomanjkljivega prispevka in neobjavo celovitega.

Ob tem velja poudariti še vsebino prispevka, ki je zelo pomembna za ohranjanje in razvoj slovenskega jezika. RTV Slovenija pa k posebni skrbi za ohranjanje in razvoj slovenskega jezika zavezujejo poleg poklicnih meril še Programski standardi RTV Slovenija in Zakon o RTV Slovenija. Edina omenjena nagrajenka je prejela nagrado za prevod v angleščino, peterica prevajalk in prevajalcev za prevode v slovenščino pa ni bila omenjena.

Iz odgovorov in konteksta lahko sklepamo, da ni šlo za namerno nespoštovanje poklicnih meril, temveč za splet okoliščin, množice dogodkov in omejenega obsega Dnevnika ter premalo pretehtane uredniške odločitve.

Kljub temu uredništvu priporočam razmislek o:

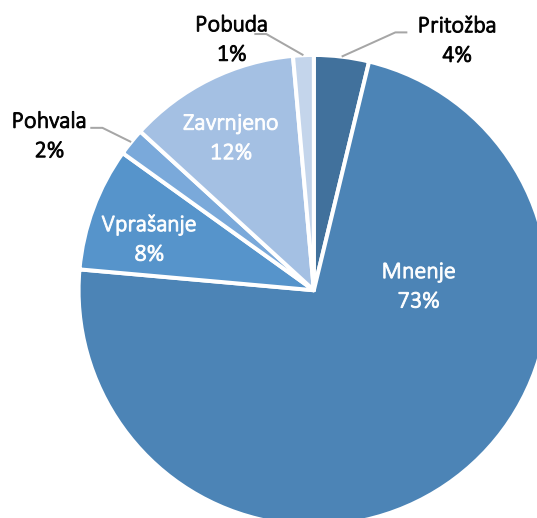
- poklicnih merilih, ki v tem primeru niso bili dosledno spoštovani,
- skrbnejših uredniških odločitvah pri poročanju o vsebinah, povezanih z jezikom ,
- boljši komunikaciji z uredništvom oddaj o kulturi.

STATISTIKA

Naziv OE	OKTOBER 2025	SEPTEMBER 2025	OKTOBER 2024	Mesečno povprečje 2024
PPE TELEVIZIJA SLOVENIJA				
SKUPAJ	80	75	71	78,42
Informativni program	47	28	60	40,83
Kulturno umetniški program	12	11	3	7,5
Razvedrilni program	11	12	3	7,67
Športni program	1	5	1	10,58
TV Koper	1	0	0	0,25
TV Maribor	0	0	0	0,17
Splošno	8	19	4	11,42
PPE RADIO SLOVENIJA				
SKUPAJ	4	6	8	9
Radio Prvi	2	3	4	5,58
Val 202	2	1	2	1,33
Ars	0	0	0	0,17
Radio Koper	0	0	0	0,83
Radio Maribor	0	0	1	0,17
Radio Si	0	0	0	0,08
Splošno	0	2	1	0,83
RTV - PROGRAMI ZA NARODNI SKUPNOSTI				
SKUPAJ	2	1	0	0,25
TV Capodistria	2	0	0	0,17
Radio Capodistria	0	0	0	0,08
TV studio Lendava	0	0	0	0
Pomurski madžarski radio (MMR)	0	0	0	0
PPE MMC				
SKUPAJ	61	51	31	34,67
Novinarske vsebine	34	22	7	10,33
Uporabniške vsebine	27	27	23	22,5
Storitve	0	2	1	1,83
RTV SLOVENIJA				
SKUPAJ	65	54	77	85,17
Jezikovna kultura	16	10	10	8,67
Oglaševanje	3	3	7	7,83
Dostopnost in prilagojeni programi	6	5	3	4,75
RTV-prispevek	1	2	3	2,75
Tehnične zadeve	1	0	10	6,25
RTV SLO - splošno	11	14	6	11,09
Svet RTV Slovenija	1	1	0	0
Varuhinja	1	1	1	1,83
Zavrnjena obravnava	25	18	37	42
VSI ODZIVI	212	187	187	207,5

Statistika po vrsti odziva

SKUPAJ	<u>212</u>	Mesečno povprečje 2024
Pritožba	8	22,67
Mnenje	154	116,83
Vprašanje	18	13
Pohvala	4	9,08
Pobuda	3	3,92
Zavrnjeno	25	42



SKUPAJ	<u>212</u>	Mesečno povprečje 2024
Elektronska pošta	160	143,92
Spletni obrazec	21	22,75
Pismo	1	2
Telefon	30	38,83

